

Aseksualiteit: wat het is en wat het betekent voor de historicus

Maarten Room

Bachelor scriptie Geschiedenis, Radboud Universiteit

15-01-2022

Woordenaantal exclusief voorblad, inhoudsopgave, titels, annotatie, bibliografie en bijlagen: 8920

Abstract

Deze paper tracht aan de hand van een korte enquête en semigestructureerde diepte-interviews een bijdrage te leveren aan het wetenschappelijke debat over asexualiteit. Deze paper bouwt voort op recent sociologische literatuur door te onderzoeken hoe asexuelen tot oplossingen komen voor het libidoverschil in hun relatie en hoe deze oplossingen de invulling van hun relatie beïnvloeden. Met behulp van de interviews zijn vier terugkomende thema's geïdentificeerd: asexualiteit als obstakel, intimiteit in de relatie, grenzen leggen en overschrijden, en pragmatische oplossingen. De resultaten van dit onderzoek laten zien wat asexualiteit is en dat het belangrijk is om romantische relaties van asexuelen te contextualiseren binnen onze geseksualiseerde samenleving. Daarnaast wordt een oproep gedaan aan historici om bewust te zijn van het bestaan asexualiteit in hun onderzoek naar seksuele geschiedenis.

Contents

Inleiding	4
Status questiones	5
Methode:.....	9
Enquête	12
Resultaten	12
Seksuele en romantische geaardheid, en gender	12
Seks-avers of sekspositief.....	13
Relatiestatus.....	13
Seks in een romantische relatie	14
Interviews	15
Resultaten interviews	15
Aseksualiteit als obstakel in een romantische relatie	15
Intimiteit in de relatie	17
Grenzen leggen en overschrijden in seksualiteit	19
Pragmatische oplossingen voor libidoverschillen	20
Conclusie.....	23
Literatuurlijst.....	26
Bijlagen	28
Enquête vragen en resultaten.....	28
Overzicht resulaten enquête excel	35
Semi-gestructureerde interviewgids	36
Getranscribeerde en gecodeerde interviews	38
Interview 1 V	38
Interview 2 Y	47
Interview 3 Ma	54
Interview 4 Mi	61
Interview 5 B	67

Inleiding

Mensen planten zich voort via seks en daarom is seks fundamenteel voor het voortbestaan van de mensheid en onze maatschappij. Het is daarom geen verrassing dat wij als mensheid geobsedeerd zijn door seks. We zien het terug in geseksualiseerde reclames en reality-tv in de media, in de populariteit van dating apps en zelfs in de filosofie en wetenschap. De Franse filosoof Michel Foucault schreef in 1976 over de universele en fundamentele verbinding tussen seksualiteit, identiteit en alle aspecten van de persoonlijke beleefwereld. Mensen zijn seksuele wezens aldus Foucault¹. Ook de Amerikaanse antropologe Helen Fisher heeft onderzoek gedaan naar de universaliteit van liefde en seksualiteit in de mensheid. In haar onderzoek keek ze naar biochemische processen in de hersenen en hoe deze onze romantische en seksuele verlangens sturen. Alle mensen hebben hersenen waarin dezelfde biochemische processen plaatsvinden. Fisher concludeerde in haar onderzoek dan ook dat liefde en romantiek, elk gestuurd door verschillende hormonen in de hersenen, universele zaken zijn in de menselijke ervaring².

Echter er bestaan uitzonderingen op deze ogenschijnlijk universele aanwezigheid van seksualiteit. Toen ik iets meer dan drie jaar geleden mijn inmiddels ex-vriendin begon te daten liet ze al snel doorschemeren dat ze misschien niet geïnteresseerd in seks zou zijn. Zij noemde zichzelf asexueel, een term die voor mij enkel vaag bekend was. Een jaar later betekende deze asexualiteit voor ons, inmiddels in een relatie en samenwonend, dat we bijna geen seks meer hadden. Naast de te verwachten spanningen die dit opleverde voor onze relatie maakte het mij ook erg geïnteresseerd in wat asexualiteit precies was en hoe het werkte. Hoe kan het dat iemand niet geïnteresseerd is in iets wat ten eerste biologisch ingeprogrammeerd zit en ten tweede overal in de media en maatschappij terug te vinden is? En misschien nog interessanter hoe gaan asexuelen om met seksualiteit en romantiek binnen romantische relaties? En al helemaal wanneer zij een romantische relatie hebben met iemand die wel geïnteresseerd is in seks.

Asexualiteit krijgt pas aandacht van de wetenschappelijke wereld als in 2004 de Canadese psycholoog Anthony Bogaert concludeert dat ongeveer één procent van de wereldbevolking asexueel is. Deze grote groep mensen, volgens Bogaert zouden het er op aarde 79 miljoen zijn - ongeveer even groot als de bevolking van Duitsland - is tot 2004 onzichtbaar gebleven voor de wetenschappelijke wereld³. Vóór 2004 werd er praktisch geen onderzoek gedaan naar asexualiteit en bleef het ook in de niet-wetenschappelijke wereld een vrijwel onbesproken onderwerp. Daarom kan 2004 gezien worden als startpunt van de wetenschappelijke en maatschappelijke discussie over asexualiteit.

Opmerkelijk is dat ondanks het gestaag op gang komende onderzoek van psychologen en seksuologen het onderwerp reeds niet onderzocht is door historici. Wellicht heeft dit iets te maken met

¹ Gary Cutting, Foucault: A Very Short Introduction (New York 2005) 91-92.

² Helen Fisher, The New Psychology of Love (London 2006) 88-89.

³ Anthony F. Bogaert, 'Asexuality: Prevalence and Associated Factors in a National Probability Sample', *The Journal of Sex Research* 41:3 (2004) 279-287, aldaar 279-280.

de relatief beperkte zichtbaarheid van asexualiteit in de maatschappij en de beperkte identiteits- en gemeenschapsvorming van asexuelen⁴. Toch zouden historici uitstekend geschikt zijn een multidisciplinaire bijdrage te leveren aan het wetenschappelijke discours omtrent asexualiteit en de geschiedenis van asexualiteit.

Daarnaast heeft het bestaan van asexualiteit ook grote implicaties voor onderzoek naar de geschiedenis van homoseksualiteit en andere historisch geschuwd minderheidsseksualiteiten. Historische bronnen die suggereren dat een persoon weinig contact had met vrouwen, niet getrouwd is en geen kinderen heeft gehad worden gebruikt als indicator dat de persoon in kwestie misschien homoseksueel is geweest of een andere destijds sociaal ongewenste seksualiteit praktiseerde⁵. Echter het bestaan van asexualiteit wekt een alternatieve interpretatie van dit bronmateriaal op, namelijk dat de persoon niet, of deels niet, geïnteresseerd in seks was en daarom onder het asexuele spectrum zou kunnen vallen. Het bestaan van asexualiteit creëert een nieuwe manier om historische bronnen te interpreteren. Kennis over en het bewustzijn van asexualiteit is daarom cruciaal voor historici die onderzoek doen naar seksualiteit en gender.

Omdat er nog geen historisch onderzoek gedaan is naar asexualiteit en kennis over asexualiteit bij historici ontbreekt⁶ beoogt deze paper te fungeren als exploratief startpunt voor historici. In deze paper wordt eerst een overzicht gegeven van de historiografische ontwikkelingen van het debat omtrent de soms problematische conceptualisering van asexualiteit. Vervolgens wordt aan de hand van zelf verzamelde data afkomstig uit een enquête en kwalitatieve diepte-interviews de persoonlijke belevingswereld van asexuelen onderzocht. Met deze gegevens kan onderzocht worden hoe asexualiteit zich onderscheidt van allosexualiteit (de term die gehanteerd wordt om niet-asexuelen aan te duiden), wat de houding van asexuelen is tegenover romantiek en seksualiteit, hoe asexuelen omgaan met romantische relaties met allosexuelen, en tot slot welke rol seksualiteit krijgt in een asexuele-allosexuele relatie. Door deze deelvragen te beantwoorden kan een antwoord gegeven worden op de hoofdvraag van dit onderzoek: hoe gaan asexuelen om met seksualiteit binnen hun romantische relaties? Na het beantwoorden van deze hoofdvraag heeft de lezer een basisbegrip van wat asexualiteit is en kan de lezer de in deze paper opgedane kennis meenemen in zijn of haar eigen historisch onderzoek.

Status questiones

Ondanks de implicaties die het bestaan van asexualiteit heeft voor ons begrip van seksualiteit is er relatief weinig onderzoek naar gedaan. Pas in 2004 weet de Canadese psycholoog Anthony Bogaert het onderwerp op de wetenschappelijke agenda te zetten met zijn baanbrekende publicatie over

⁴ Maarten Room, “Onbekend maakt onbemind” een mogelijke rol voor historici in het asexuele emancipatieproces (Themacollege bachelor geschiedenis, Radboud Universiteit, Nijmegen 2021) 18.

⁵ Anthony F. Bogaert, *Understanding Asexuality* (Plymouth 2012) 33-34.

⁶ Maarten Room, “Onbekend maakt onbemind”, 14-18.

aseksualiteit. In dit onderzoek meet Bogaert met behulp van bestaande census data de prevalentie en kenmerken van asexualiteit onder de Britse bevolking. Hij concludeert dat ongeveer 1% van de Britse bevolking, een aanzienlijk deel dus, asexueel is. Latere onderzoeken naar de prevalentie van asexualiteit in verschillende landen laten het percentage van de bevolking dat asexueel is variëren tussen 0,4%⁷ en 3,1%⁸.

Bogaert vergelijkt verschillende fysieke en sociaaleconomische eigenschappen van asexuelen met allosexuelen. In dit onderzoek is Bogaert erg gericht op het zoeken naar objectieve oorzaken voor de waargenomen asexualiteit. Deze etiologische benadering is begrijpelijk, immers is asexualiteit voor Bogaert tot voorheen een onbekend en niet onderzocht onderwerp. Daarmee zorgt deze zoektocht naar de oorzaken van asexualiteit onbedoeld voor het pathologiseren van het onderwerp en verwijderd het asexualiteit uit de bredere sociologische en psychologische context. Iets waar latere onderzoekers veel kritiek op leveren.⁹

In 2007 zetten de psychologen Nicole Prause en Cynthia Graham in hun onderzoek de eerste stap om deze ook door hun waargenomen ongewenste benadering bij te sturen. Ze zijn de eerste onderzoekers die in hun project bij het werven van respondenten expliciet op zoek zijn gegaan naar personen die zichzelf als asexuelen identificeren. Ze leggen dus, in tegenstelling tot Bogaert, de nadruk op zelfidentificatie en niet op abstracte vragenlijsten die de bredere persoonlijke psychologische en sociologische aspecten van seksualiteit onvoldoende in staat zijn te meten.¹⁰

Prause en Graham meten met behulp van een *dyadic sexual desire scale* in hoeverre 41 respondenten asexueel zijn. In ongeveer 95% van de gevallen bleek de asexuele zelfidentificatie van de respondenten overeen te komen met de uitslag van deze schaal. Op basis van deze onderzoeksresultaten pleiten Prause en Graham voor het includeren van asexuele zelfidentificatie bij het vaststellen van asexualiteit. Kennelijk zijn asexuelen zich doorgaans zelf goed bewust van hun asexualiteit. Na de publicatie van dit onderzoek wordt een trend zichtbaar waarin wetenschappers grotendeels of zelfs exclusief zelfidentificatie als peiling voor asexualiteit gaan hanteren.¹¹

Ondanks de nadruk op zelfidentificatie als asexueel blijft het onderzoek van Prause en Graham voornamelijk gericht op het onderzoeken van verschillen tussen asexualiteit en allosexualiteit en blijft zodoende hangen in het problematische etiologische kader van Bogaert. Desondanks identificeren Prause en Graham dat verder kwalitatief onderzoek naar asexualiteit noodzakelijk is. Zo stellen ze dat: “given the rich data derived from these interviews about self-

⁷ Catherine Aicken, Jackie Cassel en Catherine Mercer, ‘Who Reports Absence of Sexual Attraction in Britain? Evidence From National Probability Surveys’, *Psychology and Sexuality* 4:1 (2013) 121-135, aldaar 124-125.

⁸ Jannike Höglund et al., ‘Finnish Women and Men Who Self-Report No Sexual Attraction in the Past 12 Months: Prevalence, Relationship Status, and Sexual Behavior History’ *Arch Sex Behav* 43:1 (2014) 879-889, aldaar 884.

⁹ Bogaert, ‘Asexuality: Prevalence and Associated Factors in a National Probability Sample’, 285-286.

¹⁰ Cynthia Graham en Nicole Prause, ‘Asexuality: Classification and Characterization’ *The Archives of Sexual Behaviour* 36:3 (2007) 341-356, aldaar 341.

¹¹ Kristin Scherrer, ‘Coming to an Asexual Identity: Negotiating Identity, Negotiating Desire’ *Sexualities* 11:5 (2008) 621-641, aldaar 623-625.

identified asexuals, future qualitative studies might be warranted”¹². Kwalitatieve onderzoeksmethoden kunnen een belangrijke rol spelen in het ondersteunen en uitbreiden van de voorheen exclusief kwantitatieve afbakenende onderzoeken naar asexualiteit. Zo zorgt verder kwalitatief onderzoek naar asexualiteit ervoor dat asexualiteit minder gezien wordt als een afwijkende of dysfunctionele vorm van seksualiteit. Daar hebben asexualen lang last van gehad en werd dit deels in stand gehouden door het eerdergenoemde etiologische onderzoek van onder andere Bogaert¹³. De eigenschappen van asexualiteit werden immers tot 2013 in de DSM-5, het meest gebruikte westerse diagnostische handboek voor psychische aandoeningen, gezien als symptomen van verschillende seksuele stoornissen¹⁴.

De Canadese psychologe Lori Brotto en Nicole Prause hebben onderzocht of het wel correct is dat asexualiteit, een ogenschijnlijk op zichzelf staande vorm van seksualiteit, gezien moet worden als onderdeel van een seksuele disfunctie. Zij identificeerden aan de hand van een grootschalig onderzoek drie redenen waarom asexualiteit niet gezien moet worden als een stoornis. Ten eerste zijn asexualen wel in staat om fysiek een seksuele respons te hebben als zij seksueel gestimuleerd worden. Dit betekent dat er geen sprake is van een fysiologische of lichamelijke ‘fout’ in het systeem dat het onmogelijk maakt om seksuele handelingen uit te voeren. Ten tweede ervaren zelf geïdentificeerde asexualen geen gevoelens van lijdensdruk bij hun gebrek aan seksuele aantrekking. Dit betekent dat asexualen zich niet belemmert voelen in hun levensgenot door hun ontbrekende seksualiteit. Tot slot vonden Brotto en Prause dat asexualiteit zich niet plotseling manifesteert in iemand maar dat de betreffende personen altijd al asexueel geweest zijn. Asexueel zijn is in die zin niet iets wat je kan worden maar iets wat in de meeste gevallen altijd al bij een persoon aanwezig is geweest¹⁵. Om deze redenen wordt asexualiteit door onderzoekers steeds meer gezien als een volwaardige seksuele voorkeur en identiteit¹⁶.

Met de eerdergenoemde verschuiving naar kwalitatieve onderzoeksmethoden gecombineerd met het groeiende belang van zelfidentificatie en asexuele identiteit, en de depathologisering van asexualiteit kan gesteld worden dat er sprake is van een paradigmaverschuiving. Ondanks dat Prause en Graham het belang van zelfidentificatie inzien, en daarmee de eerste stappen zetten in het onderzoeken van asexuele identiteit, blijft deze poging nog weinig concreet. Het is de Amerikaanse sociologe Kristin Scherrer die uiteindelijk expliciet onderzoek verricht naar de rol die de asexuele

¹² Graham en Prause, ‘Asexuality: Classification and Characterization’, 353.

¹³ Bogaert, ‘Asexuality: Prevalence and Associated Factors in a National Probability Sample’, 281 en Anthony F. Bogaert, ‘Toward a Conceptual Understanding of Asexuality’ *Review of General Psychology* 10:3 (2006) 241-250, aldaar 245-246.

¹⁴ American Psychiatric Association. (2013). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th ed.). <https://doi-org.ezproxy.frederick.edu/10.1176/appi.books.9780890425596>.

¹⁵ Lori Brotto et al., ‘Asexuality: Sexual Orientation, Paraphilia, Sexual Dysfunction, or None of the Above?’, *The Archives of Sexual Behaviour* 46:3 (2017) 619-627, aldaar 622 en Cynthia Graham, ‘The DSM diagnostic criteria for female sexual arousal disorder’, *The Archives of Sexual Behaviour* 39:2 (2010) 240-255, aldaar 249-252.

¹⁶ Anthony F. Bogaert, *Understanding Asexuality* (Plymouth 2012) 12.

identiteit vervult in de identiteitsvorming van aseksuelen. In haar onderzoek stelt ze dat het belangrijk is om aseksualiteit te onderzoeken als een identiteit, misschien vergelijkbaar met andere seksuele identiteiten, omdat het onderzoek tot nu toe zich beperkt heeft tot het zien van aseksualiteit als afwezigheid van seksueel gedrag of verlangen.¹⁷

Daarnaast concludeert Scherrer dat er geen sprake is van één enkele overkoepelende aseksuele identiteit maar beargumenteert ze het bestaan van een breed scala aan verschillende aseksuele identiteiten¹⁸. De Britse socioloog Mark Carrigan bouwt voort op deze conclusie van Scherrer. Net zoals Scherrer benadrukt Carrigan de verschillen tussen verscheidene aseksuele identiteiten. Carrigan beschrijft met diepgang vormen van aseksualiteit als grijsseksualiteit (tussen aseksualiteit en allooseksualiteit in) en demiseksualiteit (het enkel ervaren van seksuele aantrekking na het vormen van een emotionele band) en is daarmee een voorstander van een brede inclusieve definitie van aseksualiteit.¹⁹

Als aseksualiteit en seksuele geaardheid een belangrijke rol kan spelen in identiteitsvorming dan kunnen romantische voorkeuren dat ook. Romantische en seksuele voorkeuren staan immers los van elkaar²⁰. Zowel Scherrer als Carrigan bevestigen deze aanname²¹. Carrigan bouwt hierop voort door te stellen dat, aangezien het grootste deel van de aseksuelen wel romantische aantrekking ervaren en dus grotendeels wel geïnteresseerd zijn in romantisch relaties, er onderhandeld moet worden over de rol van seksualiteit binnen een relatie. Immers, als een aseksueel en een alloeksueel een relatie hebben zal één persoon zich volledig moeten schikken of beiden moeten een compromis sluiten.²²

Deze moeilijkheden voor aseksuelen bij het vormen van romantische relaties zijn onderzocht door Nederlandse psychologe Ellen Van Houdenhove et al in 2015 en door de Britse socioloog Matt Dawson in 2016. Van Houdenhove richt haar onderzoek op drie thema's die ook vaker terugkomen in andere onderzoeken namelijk; het vinden van de aseksuele identiteit, het ervaren van fysieke en intimiteit en seks, en tot slot het ervaren van liefde en relaties²³. Het is belangrijk om hier op te merken dat Van Houdenhove geen onderscheid maakt tussen romantische en platonisch/vriendschappelijke liefde. Immers wordt door de afwezigheid van seksualiteit een normaal gesproken duidelijke en stabiele grens tussen een vriendschap en een relatie vager aldus Carrigan²⁴.

Maar een romantische relatie en een platonische vriendschap verschillen wel wezenlijk van

¹⁷ Scherrer, 'Coming to an Asexual Identity: Negotiating Identity', 623-624.

¹⁸ Ibidem, 636-637.

¹⁹ Mark Carrigan, 'There's More to Life than Sex? Difference and Commonality within the Asexual Community', *Sexualities* 14:4 (2011) 462-78, aldaar 467-470.

²⁰ Lisa Diamond, 'What Does Sexual Orientation Orient? A Biobehavioral Model Distinguishing Romantic Love and Sexual Desire', *Psychological Review* 110 (2003) 173-192, aldaar 187.

²¹ Carrigan, 'There's More to Life than Sex?', 468 en Scherrer, 'Coming to an Asexual Identity', 633.

²² Carrigan, 'There's More to Life than Sex?', 475-476.

²³ Ellen Van Houdenhove, Luk Gijs, Guy T'Sjoen en Paul Enzlin, 'Stories About Asexuality: A Qualitative Study on Asexual Women', *Journal of Sex and Marital Therapy* 41:3 (2015) 262-281, aldaar 268-275.

²⁴ M. Carrigan, "'How do you know you don't like it if you haven't tried it?' Asexual agency and the sexual assumption' in: T.G., Morrison, M.A., Carrigan en M.A., McDermott eds., *Sexual Minority Research in the New Millennium* (New York 2012) 3-20, aldaar 15.

elkaar. Ondanks het feit dat asexuelen misschien geen behoefte hebben aan seks betekent dit niet dat zij geen vormen van seksualiteit of intimiteit ervaren. Zoals Bogaert, Prause en Graham al eerder hebben geconcludeerd verrichten asexuelen bijna net zo vaak als allosexuelen vormen van zelfbevrediging of ander seksueel handelen om uitlopende redenen. Een belangrijke reden voor asexuelen om toch seks te hebben in een romantische relatie is de seksuele verwachting van een alloseksuele partner.²⁵

Matt Dawson onderzoekt hoe asexuelen en allosexuelen onderhandelen over de alledaagse invulling van seksualiteit en intimiteit binnen hun romantische relatie. Dawson trekt hier de uiterst interessante conclusie dat asexuelen niet een radicaal nieuwe invulling geven aan hoe een romantische relatie er uit ziet maar dat zij door te onderhandelen met hun partner over de invulling van seksualiteit en intimiteit pragmatische aanpassingen maken aan de vorm van fysieke en emotionele intimiteit binnen hun relatie. Zo vormen zij een romantische relatie die past bij hun situatie.²⁶

Dawson beschrijft echter niet hoe deze pragmatische aanpassingen, en in het verlengstuk daarvan asexualiteit in het algemeen, de kwaliteit van de relatie kunnen beïnvloeden. Hoe wordt een relatie beïnvloed als bijvoorbeeld toestemming wordt gegeven dat de alloseksueel een seksuele partner buiten de relatie mag zoeken? Of hoe heeft de afwezigheid van seks binnen een relatie, en daardoor de afwezigheid van een belangrijke bron van fysieke intimiteit, invloed op emotionele intimiteit?

Een belangrijk aspect van asexualiteit blijft daarmee onbesproken. Daarom wordt er in dit onderzoek getracht aan de hand van een inleidende enquête en vervolgende diepte-interviews inzichten te bieden in de gevolgen van deze onderhandelingen. In deze status questiones is een overzicht gegeven van wat asexualiteit is, wat het niet is en hoe het zich onderscheidt van allosexualiteit. In de volgende hoofdstukken zal er gekeken worden naar de houding van asexuelen tegenover romantiek en seksualiteit, hoe asexuelen om gaan met relaties met allosexuelen, en naar de onderhandelingen die plaatsvinden over de rol van seksualiteit binnen hun relatie. Tot slot zal antwoord gegeven worden op de hoofdvraag; hoe gaan asexuelen om met seksualiteit en romantiek in relaties met allosexuelen sinds 2004?

Methode:

Om de hoofdvraag te beantwoorden is ervoor gekozen om een enquête uit te zetten en diepte-interviews af te nemen. Het doel van de enquête was tweedelig. Allereerst werd er getracht informatie te verzamelen over Nederlandse asexuelen zodat er verschillen of gelijkenissen kunnen worden geïdentificeerd met vorige onderzoeken. Ten tweede functioneerde de enquête als hulpmiddel bij het werven van geschikte deelnemers voor de interviews. Gezien de kwalitatieve aard van dit onderzoek is ervoor gekozen om aan de hand van semigestructureerde interviews een dieper begrip te krijgen van

²⁵ Graham en Prause, 'Asexuality: Classification and Characterization', 345.

²⁶ Matt Dawson, Liz McDonnell en Susie Scott, 'Negotiating the Boundaries of Intimacy: The Personal Lives of Asexual People', *The Sociological Review* 64:2 (2016) 349-365, aldaar 361-362.

de subjectieve beleefwereld van aseksuelen. Dit onderzoek is voornamelijk gericht op de inzichten opgedaan aan de hand van dit laatstgenoemde methodologisch hulpmiddel.

Respondenten voor de enquête zijn geworven via het Nederlandse forum voor aseksuelen AVEN, sociale media en verschillende LHBTQ-studentenverenigingen in Nederland. Toen bleek dat het beoogde doel van 20-30 respondenten niet gehaald zou worden is ervoor gekozen de enquête een week langer open te houden en is de enquête nogmaals gedeeld in verschillende aseksuele facebookgroepen. Uiteindelijk heeft de enquête een maand opengestaan en is hij 33 keer ingevuld. 27 van de respondenten gaven aan zij zich (deels) als aseksueel identificeerden. Aanvankelijk was het de bedoeling ook allooseksuele respondenten te werven zodat er vergelijkingen konden worden gemaakt tussen de antwoorden van aseksuelen en alloeksuelen maar na het bijstellen van de onderzoeksvraag is ervoor gekozen enkel te richten op de antwoorden van aseksuelen.

Als we Bogaerts schatting dat 1% van de bevolking aseksueel is aanhouden zouden er in Nederland ongeveer 170.000 aseksuelen zijn. In deze enquête zijn 27 mensen op het aseksuele spectrum bevraagd en de uitkomsten zijn daarom wellicht niet helemaal representatief. Representativiteit is niet het belangrijkste doel geweest van deze enquête, vandaar dat normaliter belangrijke kenmerken als burgerlijke staat en opleidings- en inkomensniveau niet bevraagd zijn. Desondanks kunnen de resultaten van de enquête fungeren als een bron voor nieuwe onderzoeksvragen, voor theorievorming en het formuleren van hypotheses, voor onder andere historici.

Ondanks dat AVEN een perfect geschikte plaats is voor het vinden van aseksuelen die bereid zijn te helpen met een onderzoek is er bewust voor gekozen om ook via andere kanalen respondenten te werven. Deze keuze is gemaakt omdat het een van de doelen van dit onderzoek is om de verschillende opvattingen en beleefswerelden van aseksuelen in kaart te brengen. Het enkel werven via AVEN zou in tegenstelling zijn tot dit doel aangezien het discours omtrent aseksualiteit op het forum relatief uniform is.²⁷

In de enquête werd gevraagd of de respondent zich als aseksueel identificeerde. Zoals eerder genoemd komt zelfidentificatie als aseksueel in 95% van de gevallen overeen met een uitkomst van aseksueel in een aseksualiteitstest. Daarom is ervoor gekozen om een aseksualiteitstest, zoals de *Asexuality Identification Scale*, achterwege te laten. Respondenten die *ja* of *misschien* antwoorden op deze vraag zijn later de vraag gesteld of zij geïnteresseerd zouden zijn in vervolg interviews met het verzoek hun email adres te delen. Negen respondenten gaven aan interesse te hebben en daarvan zijn uiteindelijk vijf respondenten geïnterviewd.

De semigestructureerde interviews en de daar bijhorende interviewvragen zijn ontworpen aan de hand van de bestaande wetenschappelijke literatuur met als doel om de eerder gestelde hoofd- en

²⁷ Andrew Hinderliter, 'Methodological Issues for Studying Asexuality', *Arch Sex Behav* 38:1 (2009) 619-621, aldaar 620.

deelvragen te beantwoorden en om historici te voorzien van nieuwe onderzoeksvragen over asexualiteit. Het interview is opgesplitst in vier delen, allereerst werd de persoonlijke achtergrond van de geïnterviewde bevestigd. Vervolgens ging het over de asexuele gemeenschap en de rol die de geïnterviewde daar wel of niet in speelt. Daarna kwam de asexuele identiteit van de geïnterviewde aan bod. Tot slot werd er vragen gesteld over de invulling van seksualiteit binnen de romantische relaties van de geïnterviewden. Elk interview duurde tussen de 30 en 45 minuten. De interviewgids is terug te vinden in de bijlagen van dit onderzoek.

Alle interviews zijn online afgenomen en opgenomen met behulp van ZOOM. De volledige interviews zijn woord voor woord getranscribeerd en gecodeerd aan de hand van een zestal terugkerende thema's. Deze thema's zijn in willekeurige volgorde; het verband tussen romantiek, intimiteit en seksualiteit, (a)seksualiteit binnen romantische relaties, asexualiteit en de maatschappij, onderhandelingen over seksualiteit, en tot slot de vraag wat is asexualiteit? De eerste analyse van elk interview vond plaats na de codering van het desbetreffende interview met het doel om de antwoorden van de respondent te koppelen aan de onderzoeksvraag van dit paper. Vervolgens zijn de gecodeerde interviews opnieuw geanalyseerd en is er specifiek gekeken naar overeenkomende terugkerende thema's of verschillen daarin die geplaatst kunnen worden in een bredere context of gedachtegang. Tijdens deze tweede analyse zijn twee nieuwe opvallende thema's geïdentificeerd en gecodeerd; het leggen en overschrijden van grenzen, en pragmatische oplossingen voor het libidoverschil. De getranscribeerde interviews zijn eveneens terug te vinden in de bijlagen van dit onderzoek.

De respondenten die uitgenodigd zijn voor een vervolg interview zijn specifiek geworven om de diversiteit van asexualiteit in kaart te brengen. Omdat asexualiteit een dusdanig heterogeen concept is zijn er doelbewust respondenten uitgenodigd die passen bij de verschillende uiteinden van dit concept. Hiervoor is gekozen om een zo breed mogelijk beeld te schetsen van wat asexualiteit inhoudt. Kenmerken waarnaar gekeken werd waren romantische (heteroromantisch, biromantisch, grijsromantisch, aromantisch) en seksuele geaardheid (aseksueel, grijsseksueel), gender (mannen en vrouwen), en leeftijd (variërend tussen de 22 en 37 jaar).

In zowel de enquête als de interviews wordt de term asexueel gebruikt als overkoepelde term die ook andere vormen van asexualiteit, zoals demiseksualiteit en grijsseksualiteit, includeert. Om verwarring te voorkomen wordt met de term 'strikt asexueel' iemand bedoeld die zich identificeert met de definitie van asexualiteit van AVEN en daardoor dus niet demiseksueel of grijsseksueel is.

Enquête

Resultaten

Seksuele en romantische geaardheid, en gender

De enquête is ingevuld door 33 respondenten, variërend in leeftijd tussen 18 en 37 jaar, waarvan 27 zich (deels) identificeerden als asexueel. De antwoorden van de 5 respondenten die zich niet identificeerden als asexueel zijn niet meegenomen in dit onderzoek.

Van de 27 respondenten gaven 18 (66,7%) aan dat zij zich als vrouw identificeerden en 4 (14,8%) respondenten gaven aan dat zij zich als man identificeerden. De andere 5 respondenten (18,1%) gaven aan zich niet als man of vrouw te identificeren. Van deze 5 respondenten gaven er 4 aan zich als non-binair te identificeren en 1 gaf zich aan als *demifemale*, deels als vrouw, te identificeren. Het hoge percentage vrouwelijke respondenten kan verklaard worden door het feit dat vrouwen zich vaker als asexueel identificeren dan mannen, iets dat in meerdere andere onderzoeken ook aan het licht is gekomen²⁸. Ook het percentage respondenten in deze enquête die zich met een ander gender identificeren dan het geslacht waar ze mee geboren zijn komt overeen met observaties uit andere onderzoeken.²⁹

In de eerste plaats bevestigt de uitkomst van de enquête de reeds geconcludeerde heterogeniteit van de asexuele gemeenschap en van asexualiteit zelf. Van de 27 respondenten gaven 13 respondenten (48,1%), iets minder dan de helft, aan zich enkel te identificeren met de door AVEN geformuleerde definitie van asexualiteit. Van de overgebleven respondenten gaven er 8 (29,6%) aan zich te identificeren als grijsseksueel en 5 (18,5%) gaven aan zich te identificeren als demiseksueel. Een van de respondenten gaf aan niet zeker te weten welke vorm van asexualiteit bij hem past.

De romantische oriëntaties waren meer divers. Van de 27 respondenten gaven er 8 (29,6%) heteroromantisch te zijn. 6 respondenten (22,2%) gaven aan biromantisch te zijn. 5 respondenten (18,5%) gaven aan aromantisch te zijn. 4 respondenten (14,8%) gaven aan homoromantisch te zijn. 3 respondenten (11,1%) gaven aan panromantisch te zijn en 1 van de respondenten (3,7%) gaf aan grijsromantisch te zijn. Deze duidelijke diversiteit aan romantische geaardheden in de groep respondenten kan deels verklaard worden door het feit dat iets meer dan een kwart (25,9%) van de respondenten geworven zijn via verschillende Nederlandse LHBTQ+ studentenverenigingen. Hoewel lidmaatschap van deze verenigingen niet garandeert dat de respondent niet heteroromantisch is zijn er relatief veel *queer* mensen lid van deze verenigingen. Desondanks de kleine sample groep en het aanzienlijke aandeel respondenten afwezig van de LHBTQ+ studentenverenigingen komen deze statistieken grotendeels overeen met reeds gepubliceerde onderzoeken.³⁰

²⁸ Bogaert, 'Asexuality: Prevalence and Associated Factors in a National Probability Sample', 281.

²⁹ Lori Brotto et al., 'Asexuality; A Mixed-Methods Approach', *The Archives of Sexual Behaviour* 39:3 (2010) 599-618, aldaar 606-607.

³⁰ Scherrer, 'Coming to an Asexual Identity: Negotiating Identity', 636-637.

Ook blijkt dat respondenten die aangaven dat ze zich als asexueel identificeren vaker aromantisch zijn dan demiseksuele of grysseksuele respondenten. Van de 13 respondenten die zich als asexueel identificeerden gaven 5 (38,5%) respondenten aan dat ze aromantisch waren. Alle respondenten die aangaven dat ze aromantisch waren gaven ook aan dat ze zich identificeerden als strikt asexueel. Uit de *AVEN-community census* afgenomen in 2014 blijkt dat ongeveer een kwart van de strikt asexuelen aromantisch is. Bij grysseksuelen en demiseksuelen ligt dit percentage aanzienlijk lager, namelijk rond de 9% en 4% respectievelijk.³¹ Het aantal aromantische asexuele respondenten ligt dus hoger dan het gemiddelde dat de census presenteert.

Desondanks demonstreert deze kleine steekproef wederom dat de diversiteit van asexualiteit benadrukt moet worden. Daarom is het ook noodzakelijk om bij onderzoek naar asexualiteit een brede definitie van het concept te hanteren en het generaliseren van asexualiteit en de asexuele gemeenschap te vermijden.

Seks-avers of sekspositief

Daarnaast blijkt uit de enquête dat dat respondenten die zich identificeren als asexueel over het algemeen meer seks-avers zijn dan respondenten die zich identificeren als demiseksueel of grysseksueel. In de enquête werden respondenten gevraagd op een schaal van 1-10 aan te geven in hoeverre zij sekspositief of seks-avers waren. Hierbij geeft een 1 aan dat de respondent volledig seks-avers is en een 10 dat de respondent volledig sekspositief is. Van de 13 respondenten die zich identificeerden als asexueel gaven 9 (69,2%) aan dat ze seks-avers waren (een score tussen de 1-3), 4 respondenten (30,8%) gaven aan seksneutraal te zijn (een score tussen de 4-6) en geen respondenten (0,0%) gaven aan sekspositief te zijn (een score tussen de 7-10). Deze bevinding is niet geheel verrassend aangezien demiseksuelen en grysseksuelen onder bepaalde omstandigheden of in bepaalde situaties wel seksuele aantrekking ervaren. Desondanks viel het wel op en wederom bevestigt het de literatuur.³²

Relatiestatus

Verder waren van de 27 respondenten 21 (77,8%) single op het moment van het invullen van de enquête en gaven 6 (22,2%) respondenten aan in een relatie te zitten. Echter gaven 22 van de 27 respondenten (81,4%) aan wel gedatet te hebben en gaven 17 van de 27 (63,0%) respondenten aan een romantische relatie te hebben gehad die langer duurde dan drie maanden. Meer respondenten die romantisch waren gaven aan een relatie te hebben of hebben gehad. Geen van de aromantisch respondenten gaf aan een relatie te hebben of hebben gehad. 2 van de 6 (33,3%) aromantische respondenten gaf wel aan gedatet te hebben maar dat dit daten uiteindelijk niet leidde tot een relatie

³¹ Mary Ginoza et al., 'The 2014 AVEN Community Census: Preliminary Findings' (2014), AVEN community census 2014, <https://asexualcensus.files.wordpress.com/2014/11/2014censuspreliminaryreport.pdf> 6-7.

³² Ana Carvalho en David Rodrigues, 'Identifying with Asexuality and Belonging to the Ace Spectrum: More Than Lacking Sexual Attraction' *PsyArXiv* (November 16 2021) doi:10.31234/osf.io/rxysa., 16-17.

langer dan drie maanden.

Het is wellicht geen verrassing dat aromantische asexuelen in sterk mindere mate betrokken zijn (geweest) in romantische relaties. Immers ervaren ze geen romantische liefde. Interessant is dat asexuelen die wel geïnteresseerd zijn in een romantische relatie nog steeds vaak single zijn. Deze bevinding ondersteunt het idee dat asexuelen wellicht meer moeite hebben met het vinden of onderhouden van romantische relaties³³. Relaties tussen asexuelen en allosexuelen zijn kennelijk problematisch vanwege het verschil in libido, een conclusie die ook in andere onderzoeken getrokken wordt³⁴. Immers is het vinden van een romantische partner die zich ook als asexueel identificeert, en daardoor seksueel meer compatibel is dan een allosexuele partner, statistisch gezien onwaarschijnlijk door onder andere de kleine populatie asexuelen.

Seks in een romantische relatie

Zoals eerdergenoemd gaven bijna twee derde van de respondenten aan wel een relatie langer dan drie maanden gehad te hebben. De 22 respondenten die wel een relatie gehad hebben gaven aan dat zij idealiter geen seks met hun partner wilden (15) of dat ze wel seks wilde hebben met hun partner (7). Van de 7 respondenten die wel seks wilden met hun partner gaven er 6 aan dat 1-2 keer per week te willen en één gaf aan dat 2-4 keer per week te willen.

Wat blijkt is dat de respondenten vaker seks hadden in hun relatie dan dat zij idealiter zouden willen. Van de 22 respondenten die een relatie hebben gehad gaven er 6 (27%) aan vaker seks te hebben gehad dan dat zij dat zelf wilden. Emotionele (59,1%) en fysieke (40,9%) intimiteit waren naast het plezier van de partner (50%) en de verwachtingen van de partner (31,8%) de belangrijkste gegeven motivatie voor asexuelen om toch seks te hebben binnen hun romantische relatie. Conform aan de afwezige seksuele aantrekking die asexuelen ervaren gaven enkel 3 respondenten (13,6%) seks te hebben voor hun eigen plezier en 4 respondenten (18,2%) gaven aan seks te hebben omdat ze fysiek opgewonden waren.

Asexuelen zijn dus wel in staat om seks te hebben in hun relatie en doen dit om uiteenlopende redenen, de voornaamste daarvan is het ervaren van intimiteit met de partner en voor het plezier van de partner zoals de literatuur ook aangeeft³⁵. Dit laatste laat zien dat asexuelen het belang van seksualiteit in hun relatie en voor hun partner herkennen en bereid zijn om hun partner daarin tegemoet te komen.

³³ Carol Haefner, 'Asexual Scripts: a Grounded Theory Inquiry into the Intrapsychic Scripts Asexuals use to Negotiate Romantic Relationships' *ProQuest Dissertations Publishing* (2011) 92-96 en Van Houdenhove et al., 'Stories About Asexuality', 264.

³⁴ Tiina Vares, "'My [Asexuality] Is Playing Hell with My Dating Life": Romantic Identified Asexuals Negotiate the Dating Game' *Sexualities* 21:4 (2018) 520-36, aldaar life 521-522.

³⁵ Graham en Prause, 'Asexuality: Classification and Characterization', 345.

Interviews

Resultaten interviews

Vier thema's werden zichtbaar tijdens de analyse van de interviews: asexualiteit als obstakel in een romantische relatie, het verband tussen seksualiteit, romantiek en intimiteit, seksuele grenzen leggen en overschrijden, en pragmatische oplossingen voor libidoverschillen. Deze thema's worden één voor één besproken. Gezien de kwalitatieve aard van deze onderzoeksmethode is er een overlap in interpretatie, analyse en discussie van de resultaten. Om herhaling te voorkomen is er daarom voor gekozen om de analyse en discussie van de resultaten te behandelen tijdens de presentatie van de resultaten.

Asexualiteit als obstakel in een romantische relatie

Een terugkerend thema in alle afgenomen interviews is dat asexualiteit een obstakel kan vormen in het vinden van en onderhouden van romantische relaties. Ook als de geïnterviewden wel romantische aantrekkingskracht ervaren hebben ze beduidend 'last' van hun asexualiteit bij het vinden van een romantische partner. V een 33-jarige asexuele heteroromantische vrouw vertelt het volgende over hoe haar asexualiteit invloed heeft op haar romantische relaties:

“Het is voor mij ingewikkeld in die zin, het maakt dingen in een relatie lastiger. Want je moet er een keer over gaan praten. De partner die je dan hebt was daar dan oké mee maar je moet wel even over de schroom heen. Zo van dit is er en ik hoop dat je niet weg rent. En daarna hoe ga je daar samen mee om. Hoe ga je dat dan verweven in een relatie? Het maakt dingen ingewikkelder.”

V geeft hier aan dat de communicatie over haar asexualiteit, en daarmee de boodschap dat ze niet geïnteresseerd is in seks, een obstakel vormt in haar romantische relatie. Omdat ze asexueel is en niet volledig kan voldoen aan de seksuele verwachtingen van haar partner is het noodzakelijk voor haar om expliciet en open te spreken over haar seksualiteit. Iemand die asexueel is en een romantische relatie wil aangaan met een allosexueel zal misschien al vroeg in de relatie moeilijke seksuele onderwerpen moeten aankaarten en zich kwetsbaar opstellen in een gesprek. V geeft aan dat dit gesprek aangaan het onderhouden van een prille relatie ingewikkeld maakt en dat ze bang is voor de reactie van haar partner. Het delen met je partner of date dat je asexueel bent kan deze afschrikken zoals Mi, een asexuele biromantische man van 37 beschrijft:

“Ik vind dat vervelend omdat je dan niet echt de kans krijgt om elkaar op een normale manier te leren kennen en dat ze [potentiële partners] direct afhaken. [...] Of dat ze het schijnbaar misschien wel accepteren en begripvol zijn maar dat je achteraf meteen voelt dat de communicatie niet meer zo vlot als vroeger loopt en dat je dan denkt dat het niet meer iets gaat worden.”

Mi geeft aan duidelijk belemmerd te worden in het dateleven door zijn asexualiteit. Op momenten dat hij zijn asexualiteit deelt met potentiële romantische partners merkt hij dat ze direct afhaken of krijgt Mi het gevoel dat ze niet langer geïnteresseerd zijn in verdere communicatie of contact. Dit wekt het idee dat het vooruitzicht van geen seks in een romantische relatie een belangrijke demotiverende factor is voor allosexuelen. Een andere geïnterviewde, Ma een dertigjarige grijsseksuele en grijsromantische vrouw, merkt op dat haar asexualiteit specifiek mannen afschrikt.

“Ik heb ook het idee dat het mannen afschrikt. Dat ze dan denken oh dan kan ik dat stukje niet bij je halen. Of het tast hun ego aan, omdat zij zich goed voelen over zichzelf als ze plezier kunnen geven. Dat idee kreeg ik soms.”

Naast het ontbreken van seksuele bevrediging voor de allosexuele partner theoretiseert Ma dat de verwachting van de man om zijn partner te kunnen bevredigen belangrijk is voor zijn ego. Het seksuele genot is dan niet *an sich* het doel van de man maar een middel om zijn eigen zelfgevoel te verbeteren. Zo observeert B, een 25-jarige asexuele heteroromantische vrouw, dat vooral mannen seks belangrijker vinden om aan verwachtingen van hunzelf en maatschappij te voldoen:

“We leven in een maatschappij waar het hebben van veel seks geassocieerd wordt met succesvol zijn, vooral voor mannen.”

Ondanks dat Mi, een man, aangeeft last te hebben bij het vinden van mannelijke of vrouwelijke partner lijkt het gebaseerd op deze reactie van de geïnterviewden dus dat heteroromantische vrouwen meer last hebben van hun asexualiteit bij het vinden van een partner dan heteroromantische mannen. Dit ondersteunt het idee dat mannen het voldoen van hun seksuele verwachting in een relatie belangrijker vinden dan vrouwen³⁶.

De manier waarop de maatschappij en romantische partners omgaan met asexualiteit en hoe zij daarop reageren kan ook een obstakel zijn voor de seksuele identiteit van asexuelen. Alle geïnterviewden gaven aan op een bepaald punt het gevoel te hebben dat er iets met hen mis was. Dat zij door hun asexualiteit zich anders of dysfunctioneel voelden, zoals B hier aangeeft:

“Soms [...] denk je dat er iets mis is met jezelf en dat weet je zelf ook wel dat dit niet zo is maar omdat mensen blijven vragen ‘oh wat is dat dan?’ krijg je wel het gevoel dat je anders bent.”

³⁶ Anthony Smith et al., ‘Sexual and Relationship Satisfaction Among Heterosexual Men and Women: The Importance of Desired Frequency of Sex’ *Journal of Sex and Marital Therapy* 37:2 (2011) 104-115, aldaar 109-111.

De zoektocht naar een passende seksuele identiteit voor asexuelen kan moeizaam zijn en lang duren.³⁷ Als een asexueel in een romantische relatie nog niet een passende seksuele identiteit heeft gevonden dan kan dat extra spanning in de relatie opleveren aldus B:

“Alles ging eigenlijk goed behalve het seksgedeelte. Ik dacht daarin toch wel dat op een gegeven moment het iets was dat wel beter zou worden, of dat het wel nog goed zou komen met het gevoel. Maar dat deed het niet. [...] En toen is uiteindelijk, dat duurde best een tijdje - dat heeft twee jaar geduurd denk ik [twee jaar in de relatie], toen kwam het label asexualiteit en dat gaf in de eerste instantie veel lucht en rust omdat er opeens een rede was waarom dat fysieke aspect niet liep. En dat gaf gewoon even wat ruimte omdat het niet lag aan de een of de ander.”

Voordat B uit de kast kwam in haar relatie, omdat ze zelf nog niet wist dat ze asexueel was, leverde het destijds moeilijk te verklaren libidoverschil veel conflict op in haar relatie. Pas toen het voor haar duidelijk werd dat ze asexueel was werd het mogelijk voor haar en haar partner om haar desinteresse in seks te accepteren en dit een plek te geven in hun relatie.

Asexualiteit beïnvloedt op verschillende manieren hoe asexuelen omgaan met het vormen en onderhouden van een romantische relatie. Om een relatie aan te gaan moeten asexuelen, net zoals iedereen, enkele obstakels overwinnen. Wat asexuelen echter onderscheidt van allosexuelen is de manier waarop deze obstakels zich manifesteren. Zo zijn asexuelen genoodzaakt door hun asexualiteit om vroeg in de relatie ingewikkelde gesprekken te voeren met hun partner over hun seksualiteit. Het benoemen van asexualiteit is een obstakel die asexuelen vaker ervaren³⁸. Daarnaast krijgen asexuelen het gevoel dat als ze eerlijk zijn over hun asexualiteit en dit delen met hun potentiële partner dit deze kan afschrikken. Dit plaatst nog meer druk en spanning op het hebben van dit gesprek met hun partner. Ook hebben asexuelen vaak last van een negatief zelfbeeld. Deels door de reactie van potentiële partners en de maatschappij in het algemeen krijgen asexuelen het gevoel dat ze anders zijn en manifesteert dit in sommige gevallen zich in twijfels of er iets mis met hen is. Tot slot kan onontdekte asexualiteit spanning opleveren in een romantische relatie als niet duidelijk is waardoor het libidoverschil veroorzaakt wordt.

Intimiteit in de relatie

Het is interessant dat, ondanks de afwezigheid van seksualiteit, geen van de geïnterviewden aangeven last te hebben van een gebrek aan intimiteit in hun relaties. Hoewel de geïnterviewden wel aangeven dat ze het idee hebben dat romantiek, seksualiteit en intimiteit met elkaar verweven zijn in allosexuele relaties ervaren ze ondanks het ontbreken van seksualiteit in hun relatie geen verminderd

³⁷ Scherrer, 'Coming to an Asexual Identity: Negotiating Identity', 636-638.

³⁸ Haefner, 'Asexual Scripts', 100.

gevoel voor romantiek of intimiteit ervaren. Mi geeft aan wel het verband tussen romantiek, seksualiteit en intimiteit te zien maar dat het ervaren van romantiek een intimiteit niet afhankelijk is van seksualiteit:

“Ik denk sowieso dat [romantiek, seksualiteit en intimiteit] altijd wel met elkaar verweven is, maar dat dit toch niet altijd noodzakelijk is. Je kunt ook een hele goeie diepe persoonlijke band hebben [...], maar je kunt ook het gevoel [romantiek en intimiteit] hebben zonder dat je die seksuele gevoelens hebt.”

De geïnterviewden geven aan dat ze emotionele intimiteit kunnen halen uit bijvoorbeeld diepe gesprekken met hun partner en dat ze fysieke intimiteit ervaren bij knuffelen en samen douchen. Manieren om intimiteit te ervaren, los van seksualiteit, lopen erg uiteen bij de geïnterviewden. Zo geeft V aan dat ze ook intimiteit haalt uit het delen van een eigen bedrijf met haar partner:

“[...] ik vind samen knuffelen of samen een goed gesprek, ik weet dat dat niet hetzelfde is, maar voor mij is dat ook prima. Voor mij is dat ook erg intiem. Dat we de zaak hebben. Vind ik ook erg intiem. Dat is alleen van ons, daar kan niemand aankomen, dat speelt tussen ons en dat is voor mij ook intimiteit. Die seksuele handelingen die... nee, dat is letterlijk gezien wel intiem maar doet me verder vrij weinig, nou niks eigenlijk.”

V geeft hier ook aan dat seksualiteit niet noodzakelijk is voor haar om intimiteit in haar relatie te ervaren. Sterker nog ze merkt op dat seksualiteit helemaal geen gevoelens van intimiteit met haar partner opwekt. Voor V is seks niet van persoonlijk belang maar ook niet van belang voor het ervaren van intimiteit en romantiek in haar relatie. Maar dat is niet voor alle geïnterviewden hetzelfde. Zo geeft B aan dat ze wel fysieke intimiteit voelde na het hebben van seks met haar partner:

“Op momenten was ik blij dat ik mezelf er toch toe had kunnen zetten om seks te hebben. De fysieke intimiteit gaf een gevoel van verbinding na afloop wat ik erg aangenaam vond. Dat is eigenlijk voornamelijk wat ik er fijn aan vond ha ha ha. Vooral tegen het einde van mijn relatie [nadat B open was over haar asexualiteit] werd seks langzaamaan iets waar ik gewoon erg tegen op keek. Zelfs het geluk van mijn partner of dat gevoel van verbondenheid was niet genoeg om me te motiveren en dat was zeker te merken.”

Echter merkt B wel op dat naarmate ze verder kwam in haar relatie ook dit gevoel van fysieke intimiteit de stress en ongemak van seks niet langer waard was. Het lijkt dus dat, in het geval van B, naarmate een relatie vordert seksualiteit minder belangrijk wordt voor intimiteit en romantiek. Dit wekt de vraag op waarom deze verschuiving plaats vindt. Wellicht heeft het te maken met persoonlijke en maatschappelijke opvattingen en verwachtingen over de verbinding tussen seksualiteit en intimiteit.

Dat B naarmate ze verder haar eigen asexualiteit ontdekt haar eigen opvattingen niet langer schikt aan de maatschappelijke opvattingen en daarmee haar beeld van seksualiteit en intimiteit bijstelt naar wat voor haar het beste past. De positieve gevoelens over seksualiteit van B namen af op het moment dat zij open werd over haar asexualiteit.

Gebaseerd op dit interview blijkt dat asexualen meestal wel het verband tussen seksualiteit, romantiek en intimiteit herkennen maar dit in mindere mate zelf ervaren. Sterker nog in sommige gevallen staat seksualiteit volledig los van romantiek en intimiteit. Daarnaast blijkt dat het halen van intimiteit uit niet-seksuele activiteiten, zoals uit een goed gesprek of knuffelen, belangrijk is voor asexualen. Ook blijkt dat asexualen die nog niet bewust zijn van hun asexualiteit in sommige gevallen wel positieve gevoelens kunnen halen aan seks binnen hun relatie. Echter worden deze positieve gevoelens naarmate de asexuele identiteit gevonden wordt het ongemak van seks niet meer waard.

Grenzen leggen en overschrijden in seksualiteit

Een derde thema dat vaker terugkeerde is dat van grenzen leggen en overschrijden in seksualiteit. Op momenten dat de geïnterviewden nog niet bewust waren van hun eigen asexuele identiteit of dit nog niet met hun romantische partner hadden gedeeld hebben ze het gevoel gehad dat ze hun eigen grenzen overschreden hadden. Zoals Ma hier aan geeft:

“Omdat ik mezelf vaak gedwongen heb om seks te hebben of het leuk te vinden. Ik ben daarom erg vaak onbewust over mijn grens gegaan ben. En als ik eerder had geweten dat dit bestaat en als de maatschappij er normaal over doet of over spreekt dan was er veel leed bespaard gebleven dat vond ik wel frustrerend. [...] Tegen je zin in seks hebben in de hoop dat je het leuk gaat vinden ofzo. Je gaat gewoon je eigen grenzen over omdat je denkt dat het erbij hoort. Dat heeft het niet beter gemaakt.”

Op de momenten dat de geïnterviewden nog niet bewust waren van hun asexualiteit en wel seksueel intiem zijn geweest kregen ze het gevoel dat ze hun grenzen zijn overgegaan. Vaak komt deze realisatie pas achteraf. Juist op de momenten dat de geïnterviewden nog niet wisten dat ze asexueel waren was het moeilijk om dit een plek te geven en kan het soms zelfs traumatisch zijn. Zoals V beschrijft over haar relatie met haar vorige partner toen ze nog haar asexualiteit nog niet begreep:

“Maar het voelde eigenlijk als verkrachting met toestemming. Daarmee wil ik niks weghalen van andere vrouwen die verkracht zijn. Dat is een heel ander verhaal natuurlijk. Maar terugdenkende voelde het eigenlijk zo. Niks in mij wilde het maar het was een soort van ruilmiddel. Iets wat ik in kon zetten om de relatie voort te laten duren zeg maar. Gelukkig heb ik nu gewoon mijn stem om te zeggen ik wil dit niet meer.”

Ook bij B kwam de realisatie dat grenzen overschreden zijn pas later. Wanneer grenzen overschreden worden is in het moment niet altijd duidelijk.

“Ik denk dat als je iets seksueels doet, maar niet voor jezelf dan kom je al gauw in een grijs gebied. Momenten dat ik ergens “zin” in had waren er erg weinig. Als ik seksueel actief was dan was dit vooral voor mijn partner of omdat ik vond dat het ‘normaal’ was en zo voelde ik me dan ook even, maar niet omdat ik het prettig vond. Zelfs al is de fysieke intimiteit fijn. Ik kan meer dan prima zonder. Ik snap oprecht niet hoe dit een basisbehoefte is. Waar seks volgens mij iets is waar je ontspannen en relaxed van zou moeten worden, raakte ik er op een gegeven moment mentaal moe van. Dat was voor mij achteraf gezien wel een teken dat ik mijn grenzen aan het overgaan was.”

De geïnterviewden gingen hun grenzen over om te voldoen aan verwachtingen van hun partner of hun eigen verwachting van wat normaal hoort te zijn. Deze overschrijden van grenzen heeft ook invloed gehad op hun relatie en op hunzelf zoals B hier aangeeft:

“Ik denk dat we allebei minder gelukkig werden van het forceren. En dat het allebei ons zelfvertrouwen beschadigd heeft. Al had ik dat in het moment niet zo in de gaten. Het is grappig als je erop terugkijkt. Je realiseert je veel dingen over jezelf.”

Aseksueel zijn in een romantische relatie beïnvloedt dus niet alleen de relatie zelf maar ook het individu. Omdat de verwachtingen van de maatschappij en de partner vaak wringen met het verlangen van de aseksueel om niet of minder seksueel actief te zijn leidt dit ertoe dat aseksuelen soms hun grenzen overgaan. Dit overschrijden van grenzen wordt meestal pas achteraf gerealiseerd door de aseksuelen en levert stress en spijt op. Maar ook tijdens het onbewust overschrijden van deze grenzen kan dit traumatiserend zijn voor de aseksueel. Echter als aseksuelen zelf weten dat ze aseksueel zijn en dit gedeeld hebben met hun partner is er meer ruimte om de situatie te accepteren en de grenzen duidelijk te maken.

Pragmatische oplossingen voor libidoverschillen

Het vierde thema's dat terugkomt in de interviews is het vinden van pragmatische oplossingen voor het libidoverschil in de relatie. Van de vijf geïnterviewden waren er vier geïnteresseerd in romantische relaties. Deze vier geïnterviewden hebben allemaal in minder of meerdere mate nagedacht over of geëxperimenteerd met het vinden van oplossingen voor het verschil aan seksueel verlangen in hun relatie. Het vinden van een oplossing voor dit probleem in hun relatie kan pas beginnen nadat zij open over hun aseksualiteit kunnen spreken met hun partner. Vaak is het vinden van een overeenstemming, net zoals het vinden van een passende aseksuele identiteit, een langzaam en moeizaam proces. Het

uitproberen van verschillende oplossingen is de eerste stap in het vinden van een duurzame oplossing zoals V hier beschrijft:

“Ik ben letterlijk als een plank op bed gaan liggen met een kussen op mijn hoofd en ik zei doe je ding. En dat deed hij ook. Ik lag daar letterlijk te liggen en hij deed zijn ding. Dat was toen de oplossing. Achteraf gezien van de zotte natuurlijk. Op dat moment was dat toen de oplossing. Ik denk dat ik dat heb toegelaten omdat de angst om hem te verliezen dan te groot was.”

Zoals V hier beschrijft is de angst om de partner te verliezen omdat het seksleven niet aan zijn verwachtingen voldoet, de grootste motivator om een seksueel compromis te vinden. Uiteindelijk werkte deze oplossing niet voor V en liep de relatie stuk. In de relatie daarna, haar huidige relatie, is het haar wel gelukt om een duurzame oplossing te vinden. Na verschillende oplossingen te hebben geprobeerd waaronder seks op vaste momenten heeft V in haar relatie besloten dat haar partner een minnares mag zoeken:

“En we hebben, ik heb een half jaar na dat moment dat ik het opgebiecht heb een vrijbrief gegeven voor een minnares te gaan zoeken. [...] Dat was eigenlijk de oplossing. Die eigenlijk uit alle kwade het beste is voor mij. Omdat ik er heel erg van overtuigd ben dat ik hem dat stukje niet wil ontzeggen. Ik kan hem dat niet geven maar dat wil niet zeggen dat hij dat niet mag ontvangen.”

Uit het antwoord van V blijkt dat ze in hun relatie op een pragmatische manier op zoek zijn gegaan naar een oplossing voor hun probleem. Ze rationaliseren de keuze als afweging waarin ze samen kiezen voor minst kwade oplossing. Een vergelijkbare zoektocht naar een passende oplossing zien we terug bij de relatie van B:

“Daarin hebben we best veel dingen geprobeerd. Bijvoorbeeld afspraken maken over intimiteit bijvoorbeeld eens in de week toch proberen om seks te hebben. Andere vormen van seksualiteit experimenteren, een open relatie geprobeerd. Daar zijn we heel erg zoekende in geweest om het voor ons toch allebei goed te maken. Ook een periode gewoon helemaal geen seks. Dat een beetje.”

Net zoals bij V heeft B in haar relatie geëxperimenteerd met het vinden van een pragmatisch compromis die voor beide partijen in de relatie acceptabel was. Uiteindelijk hebben ze ook besloten dat de partner van B buiten de relatie seks mag hebben. Net zoals bij V was het vinden van een oplossing een gezamenlijk proces:

“Ik denk dat we daarin wel heel open naar elkaar geweest. We droegen dan gewoon verschillende opties aan. Ook als we er niet per se iets bij voelden gingen

we wel samen zitten om te kijken van zou dit misschien kunnen werken zou dit ons misschien kunnen helpen. Dus in die zin zou ik het geen onderhandeling noemen maar meer gewoon een open gesprek erover. Af en toe kwamen daar ook wel frustraties bij kijken dat wel. Als iets niet lukte of als iets toch niet was zoals gehoopt. Maar dat [de oplossing] was wel echt samen met elkaar afgesproken zeg maar.”

Het is echter onjuist om te concluderen dat asexualiteit binnen een relatie automatisch moet leiden tot een non-monogame romantische relatie. Niet alle asexuelen vinden dat een prettig idee zoals Mi hier duidelijk maakt over mogelijke oplossingen voor het libidoverschil in een relatie:

“[...] wel binnen, of binnen ons eerder. [...] Ik zou het niet appreciëren om dan te zeggen dat we er een compromis van maken van ga maar op een ander of seks doen bij een ander en dan voor de rest wij samen, dat zou ik niet doen.”

Ondanks de biologische scheiding tussen seks en romantiek blijkt uit deze uitspraak van Mi dat dit niet per sé resulteert in een culturele scheiding tussen seksualiteit en romantiek. Zo blijkt dat niet alle asexuelen op dezelfde oplossing komen voor het libidoverschil in hun relatie. Net zoals de grote diversiteit van de asexuele identiteit is het belangrijk om te concluderen dat onder andere door deze diversiteit er ook grote verschillen zijn in hoe asexuelen invulling geven aan seksuele oplossingen in hun relatie.

Uit de antwoorden van de geïnterviewden blijkt dat asexuelen tot verschillende oplossingen komen voor het libidoverschil in hun relatie. De weg naar het vinden van deze oplossingen en het vinden van een plekje voor asexualiteit in de relatie kan een moeilijk proces zijn. Wat wel blijkt is dat asexuelen bereid zijn om met verschillende oplossingen te experimenteren en dat ze uiteindelijk een pragmatisch compromis kunnen bereiken met hun partner.

Conclusie

In de enquête is getracht om de heterogeniteit van asexualiteit te benadrukken en om te toetsen of de vindingen uit deze enquête consistent zijn met vergelijkbare onderzoeken. De resultaten uit dit onderzoek bouwen voort op bestaand bewijs van de diversiteit van asexualiteit³⁹. Omdat seksuele en romantische voorkeuren los van elkaar staan hebben ook mensen op het asexuele spectrum een rijke variëteit in romantische voorkeuren. Asexueel zijn betekent dus niet logischerwijs dat de persoon aromantisch is. Echter blijkt uit deze enquête dat als een persoon zich als strikt asexueel identificeert het waarschijnlijker is dat deze persoon ook aromantisch is dan dat een demiseksueel of grijsseksueel persoon dat zou zijn. Dit bevestigt de uitkomst van de *AVEN-community census* uit 2014 wat impliceert dat er een verband bestaat tussen asexualiteit en aromantisch zijn⁴⁰. Het is echter belangrijk om op te merken dat dit niet universeel is en dat asexualiteit een erg heterogeen concept is.

Daarnaast geeft deze enquête aan dat het aannemelijk is dat de buitenlandse onderzoeken over de eigenschappen van asexualiteit ook representatief zijn voor de Nederlandse groep asexuelen. Omdat de sample groep dusdanig klein is geweest in deze enquête is het onmogelijk met zekerheid vast te stellen of dit helemaal het geval is. Ook is met de kleine samplegroep niet getracht representativiteit te bereiken, daarom zijn de resultaten enkel indicatief. Desondanks wekken deze resultaten de suggestie dat verder grootschalig onderzoek naar de eigenschappen van asexuelen in Nederland geen significante verschillen zullen opleveren vergeleken met conclusies van onderzoeken in andere landen. Zo bevestigt dit onderzoek de observatie dat er een relatief grote waarschijnlijkheid is dat een asexueel vrouw is⁴¹. Ook de in dit onderzoek getrokken conclusie dat strikt asexuelen vaker seks-avers zijn dan grijs- en demiseksuelen ondersteunt de theorie dat er een verband bestaat tussen de afwezigheid van seksueel verlangen en aversie tegen seksualiteit⁴². Daarnaast bevestigt dit onderzoek dat asexuelen wel in staat zijn om romantische relaties en seks te hebben en dat asexuelen in romantische relaties ook vaker seks hebben dan dat zij idealiter willen⁴³.

Uit de interviews blijkt dat asexualiteit een grote invloed heeft op hoe asexuelen een romantische relatie hebben. Het noodzaakt goeie diepgaande communicatie over seksualiteit en hun asexualiteit hetgeen potentiële partners kan afschrikken. Deze conclusie is in lijn met onderzoek over de worstelingen die asexuelen ervaren in het navigeren in het moderne dateleven⁴⁴. Dit onderzoek bouwt voort op de bestaande kennis door te concluderen dat de gevolgen van (onuitgesproken) asexualiteit leiden tot zelftwijfel en spanning in de relatie. Relatieproblemen veroorzaakt door asexualiteit hebben dus niet enkel effect op de kwaliteit van de relatie maar ook op identiteit en

³⁹ Carrigan, 'There's More to Life than Sex?', 467-470.

⁴⁰ Mary Ginoza et al., 'The 2014 AVEN Community Census: Preliminary Findings' <https://asexualcensus.files.wordpress.com/2014/11/2014censuspreliminaryreport.pdf>, 6-7.

⁴¹ Bogaert, 'Asexuality: Prevalence and Associated Factors in a National Probability Sample', 281.

⁴² Carvalho en Rodrigues, 'Identifying with Asexuality and Belonging to the Ace Spectrum', 16.

⁴³ Graham en Prause, 'Asexuality: Classification and Characterization', 345.

⁴⁴ Vares, "'My [Asexuality] Is Playing Hell with My Dating Life'", 519-523.

zelfbeeld van de asexuele persoon.

In dit verband blijkt uit dit onderzoek dat asexuelen die soms wel seksueel actief zijn en daardoor in sommige gevallen bewust of onbewust hun grenzen overschrijden hier last van hebben. Het levert stress en gevoelens van spijt op. Op het moment in de relatie dat asexualiteit een besproken onderwerp is en er duidelijke afspraken gemaakt zijn over seksualiteit zijn de grenzen duidelijk gemaakt en ervaren asexuelen minder druk in de relatie.

In tegenstelling tot het onderzoek van Dawson blijkt uit de resultaten van dit onderzoek dat asexuelen wel het verband zien tussen romantiek, intimiteit, en seksualiteit, zoals Dawson ook concludeert⁴⁵, maar dat asexuelen dit verband zelf minder of zelfs helemaal niet ervaren. Dit onderzoek bouwt voort op de reeds bestaande kennis door te concluderen dat asexuelen wel romantiek en intimiteit ervaren en dat zij dit uit niet-seksuele activiteiten halen zoals knuffelen en diepgaande gesprekken voeren.

Daarnaast blijkt dat asexuelen op een verschillende manieren oplossingen weten te vinden voor de libidoverschillen in hun relatie zoals ook besproken door Dawson⁴⁶. Dit kan gebeuren door het maken van pragmatische aanpassingen aan de vorm van de relatie, bijvoorbeeld het hebben van een ‘open’ relatie of het hebben van seks op afgesproken momenten. Dit onderzoek gaat dieper in op het proces dat plaatsvindt bij het vinden van dergelijke pragmatische oplossingen en concludeert dat het bereiken van dergelijke pragmatische oplossingen een langzaam en soms moeilijk proces is wat communicatie en begrip van beide kanten in een relatie vereist.

Tot slot kan er geconcludeerd worden dat asexuelen een unieke vorm van seksualiteit toepassen in hun relatie met allosexuelen. Communicatie over seksualiteit, asexualiteit en libidoverschillen is expliciet en leidt tot relatievormen die in sommige gevallen afwijken van de traditionele monogame relatievormen.

Concluderend is asexualiteit een heterogeen concept. Geen asexueel is gelijk aan de ander. Daarnaast zijn asexuelen wel in staat om een fysieke respons te krijgen bij seksuele stimulatie. Ze masturberen wel en hebben in sommige omstandigheden ook seks. Sinds romantiek en seksualiteit gescheiden zijn betekent het dat asexuelen niet per sé aromantisch zijn. Het grootste deel asexuelen zijn wél geïnteresseerd in een romantische relatie. Daarnaast is het belangrijk om op te merken dat asexualiteit niet een seksuele stoornis is en dat de beste indicator van asexualiteit het als asexueel zelf-identificeren is.

Dit betekent voor historici dat bij onderzoek naar de geschiedenis van seksualiteit zij bewust moeten zijn van het bestaan van asexualiteit. Als een historicus zich niet bewust is van het bestaan van asexualiteit kan dit leiden tot een misinterpretatie van historisch bronmateriaal. Bijvoorbeeld een historicus doet onderzoek naar homoseksualiteit aan de hand van dagboeken. Uit deze dagboeken zou

⁴⁵ Dawson, McDonnell en Scott ‘Negotiating the Boundaries of Intimacy’, 358.

⁴⁶ Ibidem 362.

blijken dat de historische persoon in kwestie weinig tot geen contact heeft met vrouwen, geen kinderen heeft en niet getrouwd is. De onwetende historicus zou hier de conclusie kunnen trekken dat deze persoon in kwestie wellicht homoseksueel is terwijl gebaseerd op deze data het net zo mogelijk zou zijn dat de persoon asexueel is. Daarom is het van groot belang dat er meer aandacht voor asexualiteit komt voor in historisch onderzoek. Een logisch startpunt voor dit onderzoek zou het herinterpreteren van bestaande historische data over homoseksualiteit kunnen zijn. Ook zou een onderzoek over het emancipatieproces van asexualiteit vergeleken met andere minderheidsseksualiteiten logisch voortbouwen op het sociologische onderzoek over de asexuele identiteit.

Dit waren enkel een paar suggesties voor verder onderzoek. Het bestaan van asexualiteit als onderzoeksthema voor historici opent een hele nieuwe wereld aan onderzoeksonderwerpen voor de seksuele geschiedenis en vergt in sommige gevallen een herinterpretatie van bestaand bronnenmateriaal.

Literatuurlijst

Aicken, C., J. Cassel, en C. Mercer, 'Who Reports Absence of Sexual Attraction in Britain? Evidence From National Probability Surveys', *Psychology and Sexuality* 4:1 (2013) 121-135.

Bogaert, A.F., 'Asexuality: Prevalence and Associated Factors in a National Probability Sample', *The Journal of Sex Research* 41:3 (2004) 279-287.

Bogaert, A.F., 'Toward a Conceptual Understanding of Asexuality' *Review of General Psychology* 10:3 (2006) 241-250.

Bogaert, A.F., *Understanding Asexuality* (Plymouth 2012).

Bogaert, A.F., 'Asexuality: What It Is and Why It Matters', *The Journal of Sex Research* 52:4 (2015) 362-379.

Brotto, L.A. et al., 'Asexuality; A Mixed-Methods Approach', *The Archives of Sexual Behaviour* 39:3 (2010) 599-618.

Brotto, L.A. et al., 'Asexuality: Sexual Orientation, Paraphilia, Sexual Dysfunction, or None of the Above?', *The Archives of Sexual Behaviour* 46:3 (2017) 619-627.

Carrigan, M., 'There's More to Life than Sex? Difference and Commonality within the Asexual Community', *Sexualities* 14:4 (2011) 462-78.

Carrigan, M., "'How do you know you don't like it if you haven't tried it?' Asexual agency and the sexual assumption' in: T.G., Morrison, M.A., Carrigan en M.A., McDermott eds., *Sexual Minority Research in the New Millennium* (New York 2012) 3-20.

Carvalho, A. en D. Rodrigues, 'Identifying with Asexuality and Belonging to the Ace Spectrum: More Than Lacking Sexual Attraction' *PsyArXiv* (November 16 2021) doi:10.31234/osf.io/rxysa.

Cutting, G., *Foucault: A Very Short Introduction* (New York 2005).

Dawson, M., L. McDonnell en S. Scott, 'Negotiating the Boundaries of Intimacy: The Personal Lives of Asexual People', *The Sociological Review* 64:2 (2016) 349-365.

Diamond, L., 'What Does Sexual Orientation Orient? A Biobehavioral Model Distinguishing Romantic Love and Sexual Desire', *Psychological Review* 110 (2003) 173-192.

Fisher, H., *The New Psychology of Love* (London 2006).

Foucault, M., *The History of Sexuality Volume 1: An Introduction* vert. R. Hurley (New York 1978).

Graham, C. en N. Prause, 'Asexuality: Classification and Characterization' *The Archives of Sexual Behaviour* 36:3 (2007) 341-356.

Graham, C., 'The DSM diagnostic criteria for female sexual arousal disorder', *The Archives of Sexual Behaviour* 39:2 (2010) 240-255.

Haefner, C., 'Asexual Scripts: a Grounded Theory Inquiry into the Intrapsychic Scripts Asexuals use to Negotiate Romantic Relationships' *ProQuest Dissertations Publishing* (2011).

Höglund, J. et al., 'Finnish Women and Men Who Self-Report No Sexual Attraction in the Past 12 Months: Prevalence, Relationship Status, and Sexual Behavior History' *Arch Sex Behav* 43:1 (2014) 879-889.

Hinderliter, A., , 'Methodological Issues for Studying Asexuality', *Arch Sex Behav* 38:1 (2009) 619-621.

Houdenove van, E. et al., 'Stories About Asexuality: A Qualitative Study on Asexual Women', *Journal of Sex and Marital Therapy* 41:3 (2015) 262-281.

Owens, E., 'The Sociology of Love, Courtship and Dating' *21st Century Sociology* 26 (2007) 266-271.

Room, M., "Onbekend maakt onbemind" een mogelijke rol voor historici in het asexuele emancipatieproces (Themacollege bachelor geschiedenis, Radboud Universiteit, Nijmegen 2021).

Scherrer, K., 'Coming to an Asexual Identity: Negotiating Identity, Negotiating Desire' *Sexualities* 11:5 (2008) 621-641.

Smith, A. et al., 'Sexual and Relationship Satisfaction Among Heterosexual Men and Women: The Importance of Desired Frequency of Sex' *Journal of Sex and Marital Therapy* 37:2 (2011) 104-115.

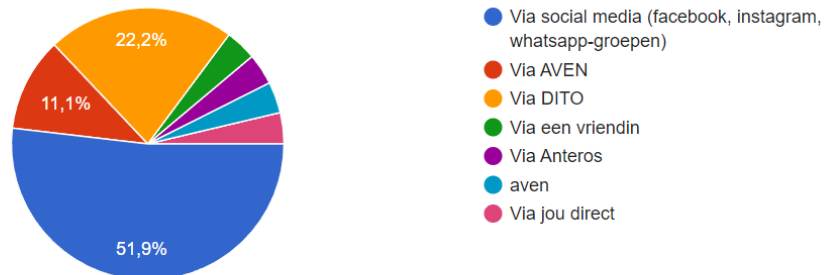
Vares, T., "' My [Asexuality] Is Playing Hell with My Dating Life": Romantic Identified Asexuals Negotiate the Dating Game' *Sexualities* 21:4 (2018) 520-36, aldaar life 521-522.

Bijlagen

Enquête vragen en resultaten.

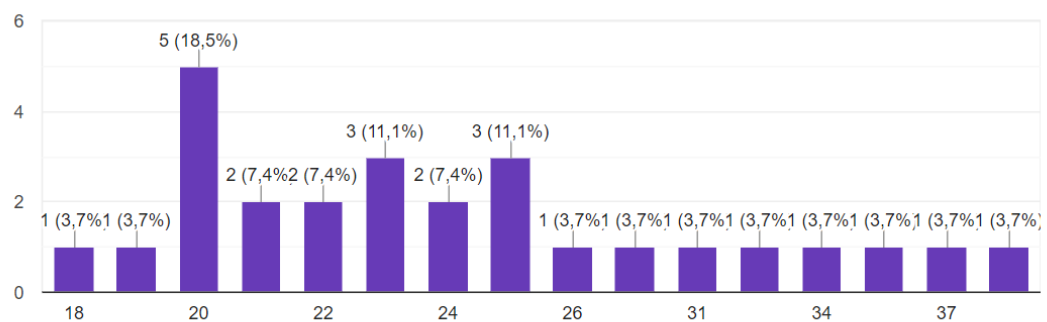
Hoe hebt u deze enquête gevonden?

27 antwoorden



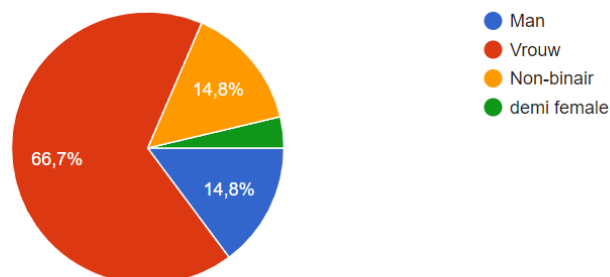
Wat is uw leeftijd?

27 antwoorden



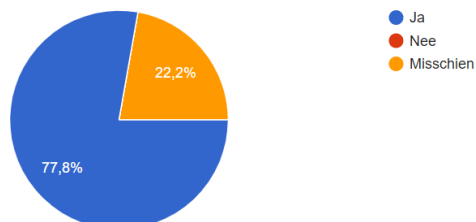
Wat is uw gender?

27 antwoorden



Identificeert u zich als iemand op het asexuele spectrum? (hiermee worden ook mensen die zich als demiseksueel, grijsseksueel etc. identificeren mee bedoeld)

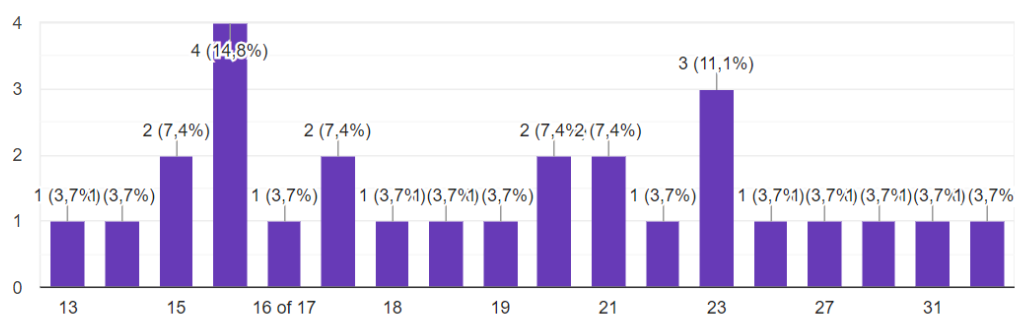
27 antwoorden



Op welke leeftijd kwam u er achter dat u zich (misschien) op het asexuele spectrum bevond?

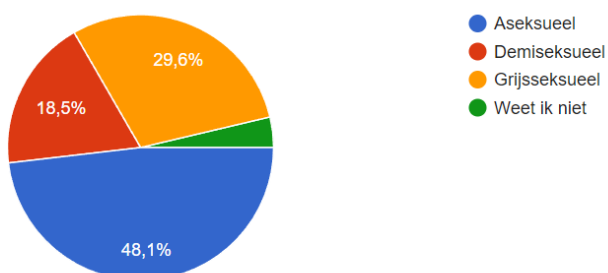


27 antwoorden



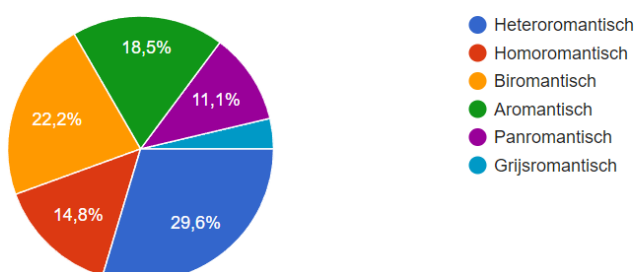
Welke optie past het beste bij uw seksuele oriëntatie?

27 antwoorden



Welke optie past het beste bij uw romantische oriëntatie?

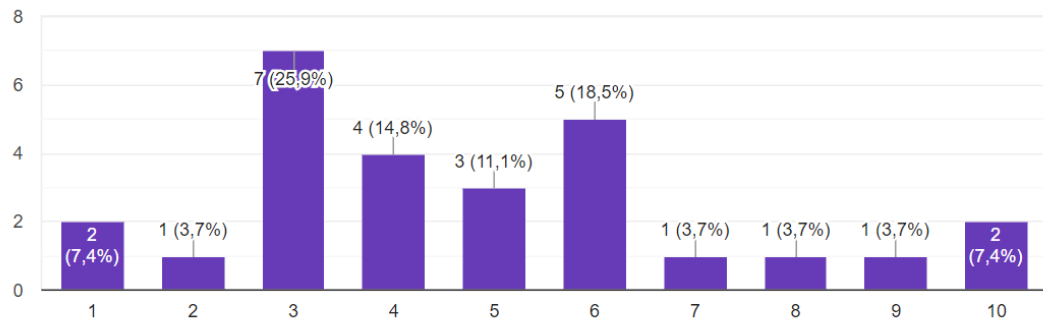
27 antwoorden



Wat is uw houding tegenover seks?



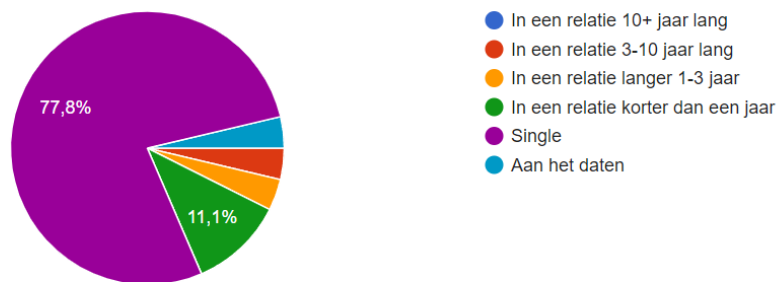
27 antwoorden



Hoe zou u uw relatiestatus omschrijven?*

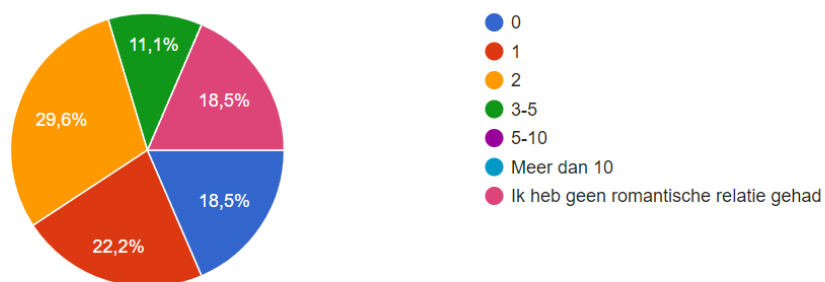


27 antwoorden



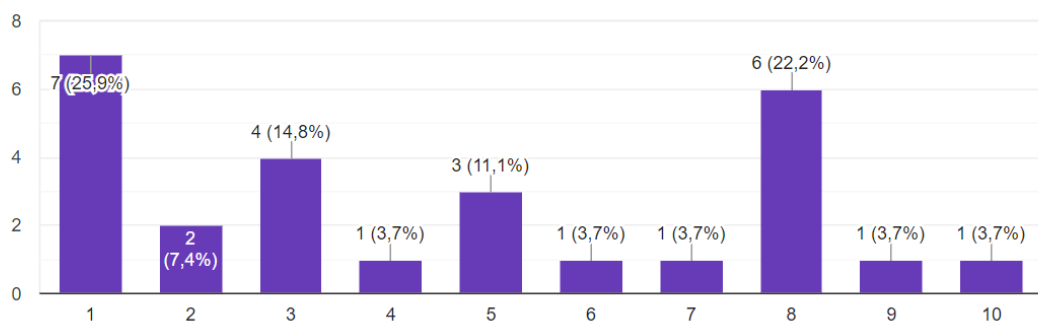
Hoeveel romantische relaties langer dan 3 maanden heeft u gehad?

27 antwoorden



In hoeverre denkt u dat seks belangrijk is voor een typische duurzame romantische relatie?

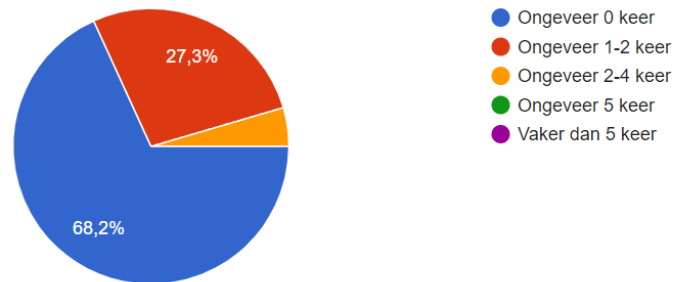
27 antwoorden



Gemiddeld hoe vaak per week zou u idealiter seks willen met uw partner?

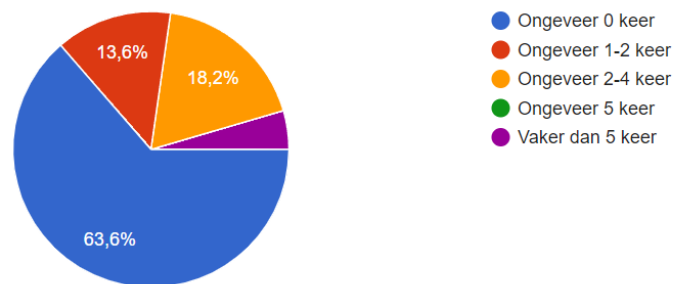


22 antwoorden



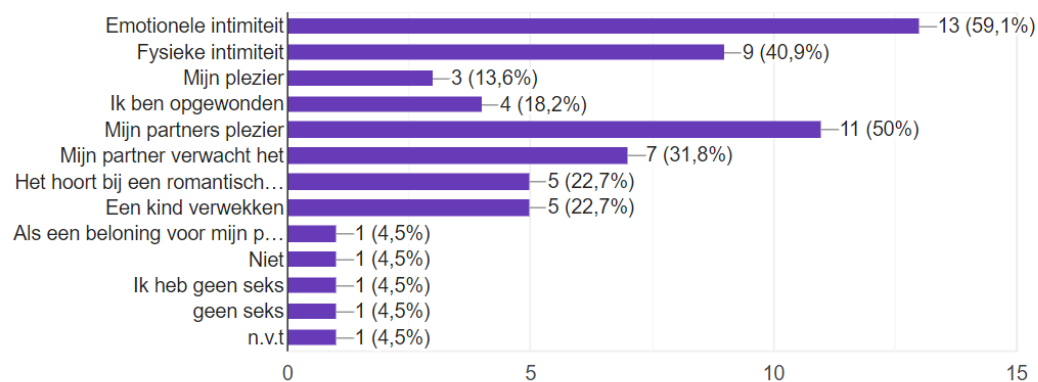
Gemiddeld hoe vaak per week hebt u seks met uw partner?

22 antwoorden



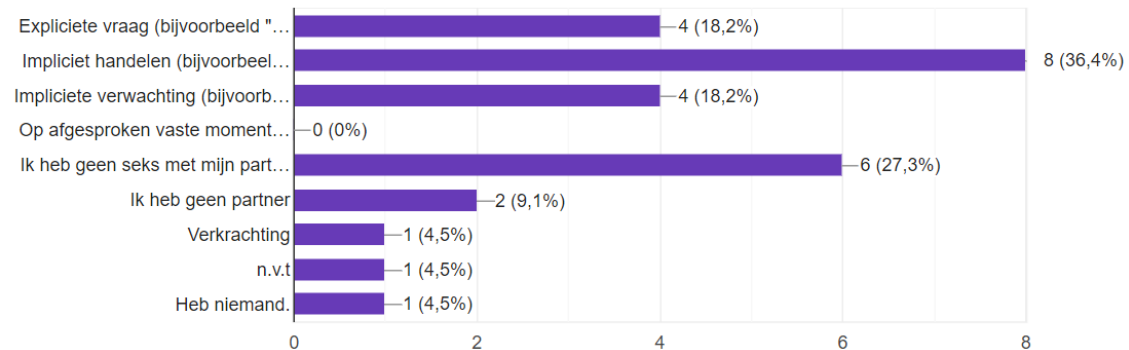
Welke redenen zijn voor u belangrijk om seks te hebben met uw partner?

22 antwoorden



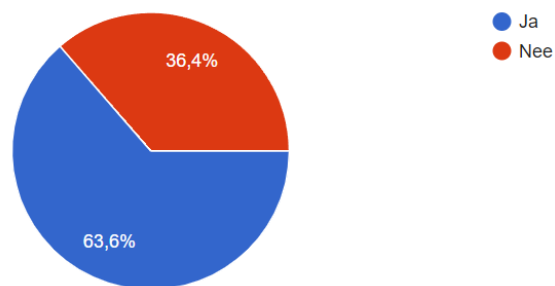
Hoe komt seks met uw partner tot stand?

22 antwoorden



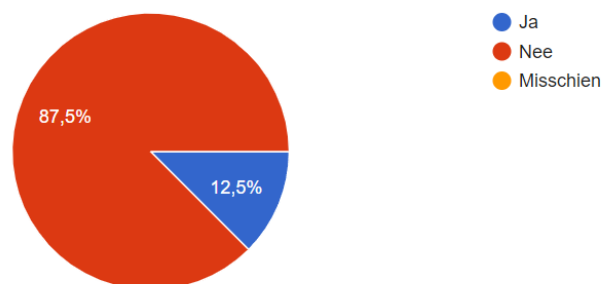
Bent u asexueel en heeft u een romantische relatie (gehad) met allosexueel persoon?

22 antwoorden



Bent u allosexueel en heeft u een romantische relatie (gehad) met een asexueel persoon?

8 antwoorden



Hoe onderhandeld(e) u over de rol/invulling van seksualiteit in uw romantische relatie?

- Since i am demisexual, if i am in a romantic relationship, the sex is not an issue. The sex is an issue when i am not in a romantic relationship, especially i am a demisexual with high libido and I am also very high on sex positive.
- Slecht
- Ik wist toen nog niet dat ik aseksueel was, dus we hebben het hier niet over gehad. Ik ging er vaak in mee wanneer mijn partner seks wilde. Mijn partner plezier geven vond ik wel fijn.
- dat we het niet doen
- Hij maakte een move en ik gaf aan of ik wel of niet wilde
- Er werd weinig over gesproken, maar de verwachting vanuit hem was er duidelijk en ik heb daar niet expliciet nee tegen gezegd
- Het was nog niet zover gekomen tot echte seks in onze relatie.
- We houden de communicatie zo open mogelijk. Heeft de een even geen behoefte aan seks dan respecteert de ander dat. Ik zou niet zeggen dat er onderhandeld dient te worden.
- Ik heb geen interesse in een relatie. Ik weet ook niet waar ik dit moet zetten: maar ik vond de vraag over seks-avers en seks-positief heel verwarrend, want ik wist niet of je vroeg naar mijn persoonlijke mening over seks in het algemeen (sex-negative/positive) of mijn persoonlijke mening over de relatie tussen seks en mezelf (sex-repulsive/favourable). Daarom heb ik een midden antwoord gegeven.
- mijn vriend heeft, op mijn aanraden, een minnares. Zij vervult de behoefte waarin ik niet voorzien kan. Je mag me voor meer info benaderen.
- Niet echt, ik gaf aan dat ik meer behoefte had aan bepaalde seksuele dingen, waar niks uit voort kwam zetten
- Hier heb ik heel lang mee geworsteld. Mijn partners in het verleden voelde zich vaak wel onzeker door mijn gebrek aan libido. Omdat ik van hun hield ging ik vaker dan gewenst over mijn grens heen. Het voelde als een moetje maar ook dag werd gevoeld door de ander. In de zin van dat ik het niet uit eigen verlangen deed. In mijn twee laatste relaties min of meer de compromis gemaakt dat 1x per week seksueel contact is maar dit liep na enkele maanden ook op de klippen
- Soms zei ik gewoon nee maar meestal deden we het omdat hij t verwachtte en er opzich wel een vibe was
- Ik vind het onnodig
- Nvt

- Het was moeilijk. We hebben verschillende dingen geprobeerd. Een paar momenten inplannen per week bijvoorbeeld. Mijn ex partner initieerde seks bijna altijd door te vragen en dan ging ik hier meestal niet mee akkoord, soms wel. Over verloop van tijd leverde dit spanning op.
- Toen we merkten dat we elkaar leuk vonden heb ik direct aangegeven dat het misschien wel lang kon duren voordat ik iets seksueels met hem wilde (ik wist zelf ook niet hoe lang, want ik had er geen ervaring mee). Toen hebben we besloten dat we gewoon zouden kijken hoe dingen liepen. We daten nu ongeveer twee maanden en inmiddels doen we wel meer dan zoenen, maar 'all the way' zijn we (nog) niet gegaan. Wat ik heel erg fijn vind is dat hij op zulke avonden bij ieder nieuw ding (zoals mij aanraken op een bepaalde plek) vraagt of het oké is. Hij vraagt op die momenten ook wat ik graag zou willen, maar vaak weet ik het niet of wil ik gewoon niet meer dan wat we op dat moment aan het doen zijn, en dat vindt hij dan ook prima. Soms praten we over dingen die we (op een later moment, als we er beide klaar voor zijn) graag zouden willen doen; de dingen die ik wil durf ik meestal niet uit te spreken (gewoon een beetje preutsheid), maar hij stelt dingen voor die hem fijn lijken en vraagt of dat iets is wat ik ook zou willen doen (of proberen). Eigenlijk communiceren we dus gewoon heel duidelijk. Qua seks gaan we gewoon heel langzaam, en uiteindelijk zou ik dat met hem best willen doen, omdat hij nu zo respectvol is. Achteraf denk ik wel dat het een belangrijk deel van onze "relatie" is; als ik echt niks had gewild zouden we nu denk ik niet (meer) daten.
- I rarely engage in active sex with my partner but I will "assist" to it for them if needed (rare) by talking, encouraging, etc. So I do not have an active part in it but I might play a more passive role. This happens rarely though and my partner just uses their own devices to get off if they need it.
- Nvt

Overzicht resultaten enquête excel

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1VU-UDePt-BV5DCNOic0eO9wi1xkJTtxQeP1oae1UagI/edit?usp=sharing>

Semi-gestructureerde interviewgids

Hoofdvraag:

Hoe gaan asexuelen om met seksualiteit en romantiek in relaties met allosexuelen sinds 2004?

Deelvragen:

Wat is asexualiteit en hoe onderscheid het zich van allosexualiteit?

Wat is de houding van asexuelen tegenover romantiek en seksualiteit?

Hoe gaan asexuelen om met relaties met allosexuelen en wat zijn hun verwachtingen?

Welke rol krijgt seksualiteit in een allosexuele-aseksuele romantische relatie en hoe wordt die rol onderhandeld?

Wat is het onderscheid dat asexuelen maken tussen een platonische relatie en een romantisch relatie?

Hoe vormt asexuele identiteit?

Interview Guide semi-structured interview

- Volgorde aanpassen

1. Persoonlijke achtergrond

- a. Hoe ontdekte je je eigen asexualiteit? (eerste vraag, een hoe ben je er sindsdien mee omgegaan?) Vragen naar specifieke vormende gebeurtenissen in verleden.
- b. Hoe zou jij asexualiteit omschrijven?
- c. Hoe verschilt asexualiteit van bijvoorbeeld allosexualiteit?
- d. In hoeverre beschouw je asexualiteit als een geleidende schaal?
- e. In hoeverre is romantiek en seksualiteit voor je met elkaar verweven?

2. Asexuele gemeenschap

- a. Ben je lid van een asexuele gemeenschap zoals AVEN?
- b. Heb je contact met asexuelen in je omgeving?
- c. Waarom zou je wel of niet behoefte hebben aan contact met mede-asexuelen?
- d. In hoeverre denk je dat asexualiteit bekend is in de maatschappij?
- e. In hoeverre denk je dat asexualiteit geaccepteerd wordt door de maatschappij?
- f. Wat zou er kunnen veranderen of gebeuren om asexualiteit bekender of meer geaccepteerd te maken?

g. In hoeverre verschilt het contact dat je hebt met de asexuele gemeenschap vergeleken met 10-20 jaar geleden?

3. Identiteit

a. In hoeverre is je asexualiteit belangrijk voor je identiteit als persoon? In hoeverre voel je je vrij om asexueel te zijn binnen je relatie?

b. Hoe voel je je over je asexualiteit? Positief? Negatief? Trots? Anders?

c. In hoeverre heb je het gevoel dat mensen je anders behandelen als ze weten dat je asexueel bent?

d. In hoeverre accepteren anderen als je deelt dat je asexueel bent? Deel je dat met anderen of is het privé?

e. Hoe wordt jouw beeld van asexualiteit en seksualiteit beïnvloed door media? Bijvoorbeeld door tv of films?

f. In hoeverre heb je het gevoel dat je identiteit geaccepteerd wordt door jezelf of je omgeving vergeleken met 10-20 jaar geleden? Of dat door de tijd ook veranderd is?

4. (A)seksualiteit in een relatie

a. Waarom wil je een romantische relatie?

b. Hoe zou je eigenschappen van een voor jou perfecte romantische relatie omschrijven?

c. In hoeverre verschillen je (vorige) romantische relaties met jou ideaalbeeld?

d. Hoe belangrijk is seks en seksualiteit binnen een romantische relatie?

e. Hoe onderscheid je een romantische relatie van een hechte vriendschappelijke relatie?

f. Welke invulling geven jullie aan seksualiteit binnen jullie relatie? Zijn er afspraken etc?

g. In hoeverre denk je dat de kennis over asexualiteit sinds 2004 is toegenomen?

h. Tegen welke mogelijke problemen met seksualiteit loop je aan binnen je romantische relatie?

Zou je ook tegen die problemen aanlopen met een asexuele partner?

i. In hoeverre onderhandelen jullie over seksualiteit in de relatie? Een relatie is geven en nemen.

5. Afsluiting

a. Heb je tips voor andere asexuelen die geïnteresseerd zijn in een romantische relatie?

b. Zijn er nog onderdelen onbesproken gebleven die je misschien wilt benoemen?

Getranscribeerde en gecodeerde interviews

Interview 1 V

Interview met V, 33 jaar, vrouw. Aseksueel en heteroromantisch. Via zoom.

V is geïnterviewde

I is interviewer

Codes 1^e analyse

Wat is aseksualiteit?

Verband romantiek en seksualiteit

Aseksualiteit binnen romantische relaties

Aseksualiteit en de maatschappij

Onderhandelingen over seksualiteit

Aseksualiteit en identiteit

Codes 2^e analyse

Grenzen

Pragmatische oplossingen

[00:15] **Q1a:** I: Hoe heb je je eigen aseksualiteit ontdekt?

V: Uuh, ik denk door het ontbreken van plezier. Dat ik dacht te weten hey dit moet leuk zijn hier moet ik van genieten of dit moet positief iets zijn. En dat werd het niet, ook niet met andere partners. Het etiketje zelf heb ik niet zo veel mee, maar goed ik weet dat het zo heet. Dat is prima dan. Maar op die manier denk ik.

[01:00] I: En hoe ben je op die definitie of de term gekomen?

V: Op een gegeven moment dacht ik is er iets mis met mij? Zijn er meer mensen zoals ik? Dan kom je toch online uit bij nee er is niks mis en ja er zijn meer en het heet zo. Als ik het accepteer is het goed. Uiteindelijk heb ik die andere mensen niet nodig om het oké te vinden dat ik zo ben maar het kan wel eens makkelijk zijn om te weten hoe doet een andere dat doen of hoe werkt een andere daar meer?

[2:00] **Q1b:** I: Hoe zou je je eigen aseksualiteit definiëren of omschrijven?

V: Het ontbreken van lustgevoelens en het ontbreken van positieve lading wat samenhangt met seksuele handelingen? Een moeilijke zin misschien maar zoiets.

[2:50] Q1d: I: Denk je dat asexualiteit een geleidende schaal is of meer in vakjes te plaatsen of een universeel begrip?

V: Ja die vakjes en die hokjes hé. Weet je ik geef dit antwoord net een ander zegt misschien ik moet echt niks hebben van niks en ik moet het niet privé zien en ik moet het nergens horen. Die zichzelf misschien dezelfde geaardheid toedienen maar noemt het heel anders. Een geleidende schaal misschien wel.

[3:50] I: In hoeverre ben je seks-positief/seks-avers. Vind je seksualiteit of seks bij anderen ook onprettig of het idee daarvan niet aantrekkelijk? Of alleen bij jezelf niet een fijn idee?

V: Het idee gaat nog wel maar het is denk ik- ik kan dat natuurlijk beredeneren het zou leuk kunnen zijn dus andere mensen doe vooral wat je zin in hebt. Maar ik hoef het niet te zien. Ik hoef er niet mee geconfronteerd te worden. Een kus op tv of met kerst ofzo is prima maar ik hoef het niet op straat te zien. Doe het in je eigen sfeer met privacy doe je eigen ding. Heb ik echt een aversie? Ik krijg er niet per se een positieve lading bij.

[4:50] Q1e: I: In hoeverre denk je dat romantiek en seksualiteit met elkaar verweven zijn?

V: M'n eerste neiging om te zeggen is helemaal niet. Ik denk dat ik wel romantisch ben en dat ik dat ook praktiseer of hoe zeg je dat. Maar dat wekt niks op. Dus in mijn geval is dat gescheiden.

I: Dus het is niet noodzakelijk voor een romantisch relatie? Seksualiteit?

V: Voor mij niet nee.

I: En denk je dat dat voor anderen misschien ook zo zou kunnen zijn? Of is dat alleen voor mensen die asexueel zijn of een laag libido hebben? Wat ik eigenlijk probeer te vragen denk je dat romantiek en seksualiteit universeel gescheiden is voor mensen?

V: Ik denk dat het voor de meeste mensen wel samenhangt. Ja ik bedoel er zijn ook zat mensen die samen zijn voor het geld of praktische redenen of omdat ze uitgehuwd zijn en die hebben waarschijnlijk ook seks maar eigen romantiek of misschien gemaakte romantiek. Maar ik denk in de normale zin dat het wel samen hoort.

[6:25] Q2a I: Dan kort over de asexuele gemeenschap. Een brede term. Maar dan neem ik als voorbeeld AVEN het forum. Ben je daar bekend mee?

V: Ja daar ben ik mee van.

I: Actief lid?

V: Ik plaats zelf vrij weinig maar ik vind het wel een prettig iets om zo een keer in de maand een keer in te loggen en zeker als mensen net nieuw zijn, zijn ze vaak nog onzeker en voelen ze zich vaak alleen om dan daar nog even op een berichtje te reageren van je bent niet alleen en je bent welkom.

Maar ik heb niet echt de behoefte om daar zelf te posten want ik ben er wel oké mee ik heb zelf geen grote vragen meer.

I: Zit je zelfverzekerd in je asexuele identiteit?

V: Ja

I: Is het forum belangrijk voor je? Contact met of het steunen van mede asexuelen?

V: Ja, dat. Het tot steun kunnen zijn voor de ander vind ik wel belangrijk. Maar dat is misschien meer dat ik gewoon graag mensen help.

hond blaft

[7:55] Q2d I: In hoeverre denk je dat asexualiteit bekend is binnen de maatschappij?

V: Ik denk dat het wel bekend is maar ook dat het ook ontkent wordt. In de zin van het bestaat niet en dan die zinnen die je altijd hoort je hebt nog niet de goeie getroffen of ik zal je wel even genezen. Ik denk dat mensen het wel kennen maar het niet kunnen begrijpen.

[8:30] I: Wat voor een gevoel krijg je bij dat soort uitspraken of als mensen het ontkennen?

V: Ik heb er weinig last van. Ik erken het, mijn partner erkent het. Anderen hebben er niks mee te maken. Dat doet me op zich niet veel. Het is vervelend voor mensen die nog in de ontdekking fase zitten. En dan denken van oh ja ik ben wel heel raar dan of misschien hebben ze wel gelijk. Dat is natuurlijk wel vervelend.

[9:15] Q2e I: Denk je dat asexualiteit geaccepteerd is in de maatschappij door mensen op straat? Door vrienden of familie of vreemden?

V: Ik heb het nooit ergens in het wild voorbij horen komen. Ik heb nog nooit gehad dat iemand naar mij te is gekomen die denkt dat ik het ben. Het zit in de taboe sfeer. Ik ben ook niet heel open ik heb ook niet echt dat dat mensen naar je toe komen zo van he ik ben hetero. Het is wel bekend het wordt ook wel geaccepteerd denk ik. Je kunt het moeilijk niet accepteren.

interviewer deelt eigen verhaal over reactie familie na het delen dat ex asexueel is

V: Ik heb dat echt nooit *hond blaft*, ik heb dus nooit de behoefte, ik heb nog nooit over nagedacht om het te bespreken met mijn ouders of zijn ouders, het is nooit in me opgekomen. Ik heb er nooit over nagedacht überhaupt. Waarom zou ik iets delen over mijn slaapkamer ritueel? Ik snap de gedachte wel alleen ja nooit in me opgekomen.

[12:00] Q3a I: Is asexualiteit voor jou een belangrijk onderdeel van je identiteit

V: Helemaal niet.

I: Als je jezelf in een paar woorden moeten omschrijven dan zou asexueel daar niet tussen staan?

V: Nee helemaal niet. Nee. Maar ik denk dat heel veel hetero-actief seksuele mensen dat ook niet zouden zeggen. Ik denk dat heel weinig mensen dat zouden benoemen.

[12:35] Q3b I: Heb je verder nog (sterke) gevoelens bij je asexualiteit? Positief of negatief?

V: Het is voor mij ingewikkeld in die zin, het maakt dingen in een relatie lastiger. Want je moet er een keer over gaan praten. De partner die je dan hebt was daar dan oké mee maar je moet wel even over de schroom heen. Zo van dit is er en ik hoop dat je niet wegrend. En daarna hoe ga je daar samen mee om. Hoe ga je dat dan verweven in een relatie? Het maakt dingen ingewikkelder. Aan de andere kant als ik een been zou missen dan moet ik ook tegen iemand die ik ontmoet zeggen van ik heb wel een voet maar het is een prothese, ren je weg of blijf je bij me. Het is een ingewikkeld iets maar niet groter of moeilijker dan andere dingen denk ik.

[13:50] I: En toen je dat voor het eerste vertelde aan je (vorige) partner hoe ging dat toen?

V: Het was te laat. We waren denk ik anderhalf jaar samen. En in die anderhalf jaar is er eigenlijk een normaal seksleven geweest. Drie keer in de week zal het niet geweest zijn maar ik denk gewoon een normaal iets. Toen wij net samen waren heeft hij gezegd alles mag alles kan maar een ding mag niet en dat is 'faken'. Toen dacht ik nou heb ik een probleem want ik kan niet anders. Na anderhalf jaar kon ik het niet meer wilde ik het niet meer ik wilde mezelf zijn. Dus ik heb het opgebiecht. En eigenlijk was de teleurstelling van het liegen, dat ik dus wel anderhalf jaar gelogen en over mijn grens was gegaan, was eigenlijk hetgeen wat hij heel vervelend vond. Daar maakte hij eigenlijk een soort punt van. En terecht. Basis is een beetje vreemd als je ergens anderhalf jaar over liegt. Maar over het feit zelf was hij eigenlijk oké. Ik vond hem heel tactisch en begripvol. En het was oké. Tuurlijk wel even van he hoe gaan we nu eigenlijk verder. Maar dat was geen vraag die die avond meteen beantwoord moest worden. Ik heb geluk gehad denk ik.

[15:50] I: Hoe is jullie seksleven na dat delen veranderd?

V: Nou dat het er eigenlijk niet meer is. En we hebben, ik heb een half jaar na dat moment dat ik het opgebiecht heb een vrijbrief gegeven voor een minnares te gaan zoeken. Maar goed toen barste corona daarna vrij snel los en dan wil je dat gewoon niet aangaan. Dat risico in het begin, de beginmaanden leek me dat niet zo verstanding. Maar die is er wel een tijdje geweest net die maanden aan het begin van corona. Dat was eigenlijk de oplossing. Die eigenlijk uit alle kwade het beste is voor mij. Omdat ik er heel erg van overtuigd ben dat ik hem dat stukje niet wil ontzeggen. Ik kan hem dat niet geven maar dat wil niet zeggen dat hij dat niet mag ontvangen. Hij houdt van wielrennen, ik kan dat niet,

maar ga met vrienden en leef je uit. Dit is eigenlijk hetzelfde ik kan het niet geven dus vind iemand waar het kan.

[17:20] I: Een relatie is geven en nemen daarin, dan geef je je partner de vrijheid om iets te vinden wat hij bij jou niet zou kunnen vinden. Klopt die omschrijving?

V: Ons seksleven is uitgedoofd. Het romantische stuk niet. We knuffelen we kunnen gewoon douchen, ik weet niet of dat onder seks valt, voor mij niet. De echte handelingen als ik het zo moet omschrijven dat is op sterven na dood.

[18:00] I: Hebben jullie ook nog andere oplossing geprobeerd?

V: Ik heb nog wel toch wel gedacht ik moet het toch af en toe wel ff doen. Op een gegeven moment dacht ik als ik het nou elke zondagavond doe dan is het zover. Dan hoef ik er de rest van de week niet aan te denken. Dan weet ik van het zondag en dan is het vandaag. Maar dat werkte niet want hij merkte het en zei wat doe je nou? Hij heeft ook wel gelijk. Dat was een beetje zo van een fase waarin ik wel heel graag wilde voor hem zeg maar.

I: Wat zijn de beweegredenen om het wel voor de ander te proberen?

V: Gunnen. Ja. Ik kan geen ander woord bedenken.

I: De intimiteit van seks? Speelt dat nog een rol is dat nog belangrijk?

V: Nee want daar heb ik niks mee. Nee ik vind samen knuffelen of samen of een goed gesprek, ik weet dat dat niet hetzelfde is, maar voor mij is dat ook prima. Voor mij is dat ook erg intiem. Dat we de zaak hebben (eigen bedrijf). Vind ik ook erg intiem. Dat is alleen van ons daar kan niemand aankomen dat speelt tussen ons en dat is voor mij ook intimiteit. Die seksuele handelingen die... nee, dat is letterlijk gezien wel intiem maar doet me verder vrij weinig, nou niks eigenlijk.

I: Eerdere relatie waar je met je partner deelde dat je asexueel was. Hoe lang geleden was dat?

V: Die relatie is verbroken in 2012.

I: Vind je het oké om het daar over te hebben?

V: Ja prima, moest even nadenken wanneer het was.

I: Hoe is het toen gegaan toen je dat met die partner deelde?

V: Heel anders. Ik was ook een stuk jonger natuurlijk. Hij begreep het eigenlijk niet zo. En ik ben het toen zelf, we zijn toen samen ook heel anders mee omgegaan. Maar het klinkt misschien heel hard. Ik ben letterlijk als een plank op bed gaan liggen met een kussen op mijn hoofd en ik zei doe je ding. En dat deed hij ook. Ik lag daar letterlijk te liggen en hij deed zijn ding. Dat was toen de oplossing. Achteraf gezien van de zotte natuurlijk. Op dat moment was dat toen de oplossing. Ik denk dat ik dat

het toegelaten omdat de angst om hem te verliezen dan te groot was. Ik dacht dit moet ik doen want anders dan gaat ie weg. Jammer, als ik terug kijk dan denk ik jammer dat je dat hebt laten doen. Dat het is zo gebeurt is. Maar dat was toen onze reactie op het feit. Onze manier om ermee om te gaan.

[21:45] I: Waarom zou je het nu anders doen?

V: Ja omdat dat natuurlijk eigenlijk gewoon... ja.. is misschien niet helemaal fair tegenover andere vrouwen. Maar het voelde eigenlijk als verkrachting met toestemming. Daarmee wil ik niks weghalen van andere vrouwen die verkracht zijn. Dat is een heel ander verhaal natuurlijk. Maar terugdenkende voelde het eigenlijk zo. Niks in mij wilde het maar het was een soort van ruilmiddel. Iets wat ik in kon zetten om de relatie voort te laten duren zeg maar. Gelukkig heb ik nu gewoon mijn stem om te zeggen ik wil dit niet meer. Als je weg gaat is dat je keuze maar ik ga het echt niet meer doen.

[22:45] Q3f I: Je zei dat je anders mee omging vroeger. Kan het ook zijn dat kennis over seksualiteit groter is. Dat er meer geaccepteerd wordt?

V: Ik ben er helemaal niet zo mee bezig eigenlijk. Ik was toen 23-24 ofzo en ik leefde mijn leventje. Dat doe ik nu nog steeds. Ik ben helemaal niet zo bezig met die hokjes en die andere genders en hoe het allemaal heet. Het gaat een beetje aan me voorbij. Daar ligt mijn interesse niet zo. Ik heb voor zover ik weet ook geen mensen in mijn omgeving die niet standaard hetero zijn. Het speelt ook niet echt in mijn omgeving.

[23:30] I: Wel in nieuws en media? Meer vrijheid daar?

V: Ja... ik merk het. We hebben dus de winkel met stagiaires. Ik denk de laatste 5 jaar dat 9vd10 niet standaard hetero is. Of ze zijn bi, van alles wat, of ze zijn pan. Dan komen ze binnen om te solliciteren en dan zeggen ze ook gewoon; ik ben Japie en ik vallen op mannen, vrouwen en kippen. Is toch helemaal niet belangrijk?

I: Zij koppelen het wel aan hun identiteit dus?

V: Ja blijkbaar wel. Op tv alles kan, jong en oud alles kan. Dus in die zin is er wel meer openheid over denk ik. Anderzijds hoor je ook nog steeds dat mensen worden mishandeld of gediscrimineerd om hun geaardheid? Is het dan meer oké? Weet ik niet.

[25:15] I: Jullie hebben dus geen seks. Ook niet een keer nog in de maand of iets dergelijks? Andere vormen van fysieke intimiteit naast knuffelen?

V: Douchen en knuffelen, we lopen wel gewoon hand in hand als je dat bedoeld. Even nadenken. Af en toe krijg ik nog wel eens een klap op mijn kont. Dat is natuurlijk ook een vorm van fysieke intimiteit.

[26:15] I: Een perfectie romantische relatie daar zouden die vormen van intimiteiten misschien nog in zitten maar seks niet?

V: Ja klopt.

Q4b I: Hoe zou je verder dan andere aspecten van een perfecte romantische relatie omschrijven?

V: Attent zijn. En attent zit hem echt niet in de bos bloemen van de zaterdag markt maar als ik een lange werkdag heb gehad dat bijvoorbeeld dat hij dan de aardappelen heeft geschild. Dat scheelt dan wat tijd met koken dat vind ik dan attent zijn. Ook voor elkaar hebben. Als een van ons een vergadering heeft ofzo met werk dat de ander dan alvast wat dingen uitprint daarvoor. Zulk soort dingen. Gewoon elkaar zien, attent zijn.

[27:15] **Q4c** I: In hoeverre lukt dat nu in jullie romantisch relatie?

V: 9op10 ik ben heel tevreden en we evalueren tijdens onze vakanties altijd. Dan nemen we een halve dag om te evalueren. Wat gaat goed wat gaat niet goed, wat zijn de wensen en de hopen. Dan werken we daar ook echt naartoe. We zouden eigenlijk liever vaker naar het bos willen met de honden maar het is nu goed weer laten we dat dan ook echt doen. Dan gaan we ook. Dat is ook attent. Voor elkaar zorgen. Nee ik ben tevreden. Laatste evaluatie hij ook dus ik denk dat dat ook nog steeds zo is.

I: Zou je dat evalueren als tip geven voor andere relaties?

V: Ja. Communicatie is key hé. Communicatie is alles. Niet iedereen is zo'n prater natuurlijk. Wij zijn allebei praters. Zoek dan een andere manier om elkaar te blijven zien. Tuurlijk we hebben allemaal drukke banen of vriendengroepen of sport of hobby's. Op die momenten dat je wel overlap hebt zie elkaar dan. Bijvoorbeeld een briefje plakken op de auto van de ander met fijne dag vandaag. Dat is een manier van ik zie jou. We hebben het kei druk maar heb wel even de tijd genomen om een plakkertje op je stuur te plakken. Dat is voor mij veel waardevoller dan dat je ligt te rampetampen. Dat evalueren dat praten en dat communiceren. Ik denk dat daar heel veel op misloopt.

[29:35] **Q4d** I: Hoe belangrijk is seks in een 'normale' romantische relatie?

V: Als je de verhalen moet geloven is het heel belangrijk. Dan wil een man een knappe vrouw en veel seks. En een vrouw wil een rijke man en veel seks. Ik denk dat het heel belangrijk is voor mensen.

[30:00] I: Denk je dat er een verschil is in seksdrive tussen mannen en vrouwen?

V: Nee ik denk dat dat ons wordt verteld of wordt... ik denk wij dat moeten denken dat mannen heel seksueel gedreven zijn en vrouwen niet. IK denk dat dat onzin is. Er zijn vrouwen die veel seks willen en mannen die happy zijn met 1x per week. Dat komt van vroeger uit. Stoere macho man die veel seks wilt.

[30:50] I: Hebben jullie ook vaste seks-tijden afgesproken o.i.d.?

V: De zondag afspraak was een eenzijdige afspraak dat heb ik hem niet verteld. Anders zou er zo veel druk ontstaan. Het was een afspraak met mijzelf maar die heb ik niet met hem besproken. En ik denk dat het een keer of 3 toen gebeurt is en dat hij zei van dit gaan we gewoon echt niet meer doen. Omdat het voor hem ook niet meer goed voelt. Wetende dat zijn partner diep ongelukkig is om dat moment. Het presteren lukte wel maar de ontspanning en de ontlading was anders. Van dat hij zij dat dit helemaal niet meer leuk is om te doen. Het was geen succes van beide kanten niet.

[32:00] I: Hoe zijn jullie bij de oplossing gekomen?

V: Het was een kerstcadeautje voor hem. Hahaha dat was leuk wakker worden voor hem. We hebben het er veel over gehad omdat het iets is wat toch in je relatie inbreekt. Dus de afspraken daarover waren erg belangrijk. Wat kan wel wat kan niet hoe gaan we het aanpakken. Ook daarin ik kan elke vraag stellen. Ik kan vragen, stel hij heeft afgesproken, wat hebben jullie gedaan, hoe zag ze eruit wat hebben jullie gedaan welke handelingen. Ik kan alles vragen, wat ik niet zo snel doe, maar hij geeft op alles antwoord. Hij vraagt aan mij, komt het uit als ik volgende week maandag naar haar toe ga. Komt het uit prima, komt het niet uit prima. Er is niks geheims alles is heel erg open. Vanaf het moment dat ik die vrijbrief gaf zeg maar. Er is heel veel communicatie over.

[33:30] I: Hoe zijn jullie op die regels gekomen?

V: Ik heb inderdaad gezegd hoe ik het dan voor me zou zien. Waarvan hij zei ja maar dat is toch logisch dat is toch vanzelfsprekend dat is toch normaal. Bijvoorbeeld een van die dingen buiten veiligheid om enz. ik wil het bijvoorbeeld niet kunnen zien of ruiken. Ook al wist ik het. Ik wilde geen haren in de war geen parfum lucht. Waarop hij zei is toch logisch. Dus het was een regel maar ook een vanzelfsprekendheid. Hij heeft ook bij geen van de dingen gezegd dat is wel een beetje vreemd of dat maakt het wel een beetje moeilijk.

I: Jullie verwachtingen kwamen dus best goed overeen?

V: Ja. Als er grote verschillen waren was het geen oplossing geweest dan hadden we verder moeten kijken. Dan hadden we twee opties uit elkaar gaan of samen blijven en dan geen heeft hij gewoon een ongewild seksloos leven. Ja dat is dan een keuze die je dan voor een blok zet eigenlijk. Maar goed dat kan ook een optie zijn om het zo te doen.

interviewer deelt eigen verhaal over geprobeerde oplossingen

V: Als alles perfect is maar een stukje ontbreekt kan dat een groot probleem zijn. Ik hoop dat ik er nooit voor hoop te staan.

[36:10] I: Zijn er nog onderdelen onbesproken gebleven die je misschien nog wilt benoemen? Of iets wat je kwijt zou willen?

V: Nee eigenlijk niet.

[37:30] I: Heb je nog tips voor asexuelen die geïnteresseerd zijn in een romantische relatie/

V: Ja makkelijkste is zoek iemand die ook asexueel is maar wel romantisch is. Dat zou een hele hoop gedoe schelen. Maar ik zou ook wel willen meegeven dat het dus wel kan met een actief heteroseksuele partner. Sta er enigszins voor open dat er een andere optie is dan uit elkaar gaan die misschien pijnlijk zijn en moeilijk zijn maar het kan wel. Praat erover.

[38:30-40:58] afronding.

Interview 2 Y

Interview met Y, 23 jaar, vrouw. Aseksueel en aromantisch. Via zoom.

Y is geïnterviewde

I is interviewer

Codes 1^e analyse

Wat is aseksualiteit?

Verband romantiek en seksualiteit

Aseksualiteit binnen romantische relaties

Aseksualiteit en de maatschappij

Onderhandelingen over seksualiteit

Aseksualiteit en identiteit

Codes 2^e analyse

Grenzen

Pragmatische oplossingen

[0:45] **Q1a** M: Hoe heb je je eigen aseksualiteit ontdekt?

Y: Ik was heel jong moet ik wel meteen zeggen. Ik was echt dertien ofzo toen ik er achter kwam iets wat ik zelf heel fijn vind. Ik hoor namelijk van mensen dat ze het moeilijk hadden dat ze het niet wisten. Van jongs af aan begreep ik niet de interesse over seks. Rond 13 jaar begonnen mensen in de klas al te praten over seks. Ik vertel vaak dat ik er achter kwam tijdens seks educatie les. Eerst dacht iedereen seks huh piemels haha maar toen nam iedereen het in een keer serieus. Toen dacht ik even oké what the fuck? Ik kwam het verder tegen op tumblr. En ik kende iemand in de glee fandom die aseksueel was dus ik had haar gewoon anoniem een berichtje gestuurd van hé wat is het? Ik heb letterlijk gestuurd 'does that mean you die a virgin?'. Toen legde ze uit wat het betekende. Zo kwam ik er een beetje bij. Ik ben daarna zelf gaan zoeken online.

[2:00] I: Waar ben je toen gaan zoeken?

Y: Weet ik even niet helemaal. Ik weet nog wel dat het woord steeds ergens terug kwam dus ik realiseerde me wel oké dit is een ding.

[2:30] **Q2a** I: Ben je bekend met AVEN? Lid van?

Y: Ja maar geen lid.

[2:35] I: Was AVEN belangrijk voor je?

Y: AVEN zelf niet. Ik wist dat het bestond en ik vond het belangrijk voor anderen maar ik heb zelf niet heel erg gekeken.

I: Is er een community op tumblr voor asexuelen?

Y: Heel raar eigenlijk. Ik volg wel een paar blogs en ik blog er ook zelf over 1x per jaar tijdens asexual awareness week. Ik denk dat ik er vroeger meer mee deed. De laatste tijd is het een beetje afgenomen. Ik heb wel 1 iemand die ook van de glee fandom is die zelf dingen reblogged en dan reblog ik dat dan ook weer omdat ik me er nog wel aan relateer maar ik denk dat het qua engagement is afgenomen.

[3:35] I: **Q3a**Hoe belangrijk vind jij je asexualiteit voor je identiteit?

Y: Best belangrijk en daarom ben ik nu best verbaasd dat het is afgenomen als ik er over nadenk. Ik denk dat ik er een stuk comfortabeler in ben geworden. Als iets nieuws is wil er zo veel mogelijk over weten en wil je jezelf laten zien zo van look this is me. Nu is het zo van ja dit is het. Ik heb een vlag en ik heb wel merch dingen. Ik vind mijn asexuele kant belangrijker dan mijn aromantische kant. Mijn engagement is online afgenomen en offline toegenomen.

[4:05] I: Waarom is het minder belangrijk geworden?

Y: Omdat ik dus comfortabeler ben geworden en omdat ik offline meer mensen ken waardoor het misschien online minder belangrijk is.

I: Waarom denk je dat het nog wel belangrijk voor je identiteit is?

Y: Het is belangrijk omdat ik weet dat het niet altijd bekend is weetje dus dan. Ik zie asexualiteit wel echt deel van de queer community. Ik denk dat het gewoon een beetje is van met de queer community dat heteros niet na hoeven te denken over dit soort dingen maar als je niet hetero bent wel. Ik vind het belangrijk om te laten zien dat het er wel is. Het zorgt er daarom ook voor dat het belangrijk is voor mijn identiteit.

[4:45] I: Hoe ben je er achter gekomen dat je aromantisch bent?

Y: Ik denk net zoals veel mensen vroeger, 10 jaar geleden, had ik het gevoel dat die dingen samen waren. Dat hoor je vaker. Als ik deel dat ik asexueel ben dan probeer ik n aro kant niet te benadrukken omdat ik niet wil propageren dat het hetzelfde is. Ik had er toen ik er achter kwam dat ik ace was niet meer over nagedacht ik dacht dat aro en ace gewoon bij elkaar hoorden toen. Daarom ben ik misschien minder intouch met mn aro kant. Ik heb allemaal ace stickers en merch en dat heb ik

helemaal niet met aro dingen. Omdat ik dacht dat het samenkwam kan ik misschien niet vertellen hoe het was om erachter te komen dat ik specifiek aro was. Ik dacht twee vliegen in een klap cool!

[5:30] I: Je wil niet de combinatie leggen tussen aro en ace om stereotypen te bevestigen?

Y: Ja klopt. Ik dacht dus wel dat het verbonden was toen ik jong was en toen ik me eenmaal realiseerde dat het niet zo was wilde ik niet niet-aros mensen het gevoel geven dat het zo het geval was. Zoals ik zei ik weet dus dat er ook heel veel mensen zijn die ervanuit gaan dat ace geen relaties kunnen hebben omdat het niet gaat omdat het onmogelijk is en dat is best wel shit daarom wil ik wel benadrukken dat het twee verschillende dingen zijn. Als je puur persoonlijk naar mij kijkt omdat ik het fout geleerd heb als 1 ding zie ik het soms ook wel een klein beetje als hetzelfde. Daarom geef ik minder aandacht aan het specifiek aro iets.

[6:05] Q1e I: Denk je dat romantiek en seksualiteit verbonden zijn aan elkaar?

Y: Ik heb geen idee. Want ik heb geen idee van beiden.

[6:15] I: Als je het in andere mensen ziet of in media?

Y: Ik denk het niet. Mijn kijk op seksualiteit en romantiek is heel theoretisch omdat ik er zelf niets bij voel.

[6:30] Q4e I: Wat is het verschil tussen romantische liefde en platonische/vriendschappelijke liefde?

Y: Dat is weer een ander ding. Uhm ja ik zou zeggen ik weet niet hoe het is om verliefd te zijn. Ik kan gewoon niet het verschil beschrijven. Ik ga vanuit dat dat dus meer gevoelens zijn andere soort gevoelens maar daar kan ik me niets bij inbeelden. Je hoort mensen die willen zoenen en elkaars hand vasthouden voor mij is dat allemaal theoretisch ik denk dat dat dan het verschil is?

[6:50] I: De grens ligt dus bij fysieke intimiteit? Zou je dat zeggen?

Y: Nee want ik weet mensen die gewoon vrienden zijn die zijn ook gewoon fysiek intiem. Misschien de manier waarop?

[7:10] I: Welke manier bedoel je?

Y: Iemand is verdrietig en dan omhels je iemand dat hoeft niet per se romantisch te zijn. Als je een partner hebt zou dat misschien intiemer zijn. Ik heb eigenlijk geen echt idee. Ik denk gewoon anders maar ik kan niet beschrijven hoe anders.

[7:35] I: Q2c We hebben het eerder gehad over AVEN en Tumblr. Vind je het contact met mede-aseksuelen of andere mensen waar je je ervaringen mee kan delen belangrijk?

Y: Ja best wel. Ik heb nu juist mijn ogen op de NOA. De Nederlandse organisatie asexualiteit. Die is nieuw. Dit is ook wat ik bedoel met meer offline contact. Ik heb dit jaar wel met de universiteit van

Wageningen een panel bijgewoond met een paar andere asexuelen over asexualiteit. En daarin werd ik dus geïntroduceerd aan de NOA die werkt samen met het COC en is dus meer een nieuwe organisatie voor specifiek Nederland. Die in Nederland awareness probeert te creëren. Het is niet zoiets als AVEN.

[8:15] I: **Q2f** Wat kan er gebeuren om asexualiteit meer bekend of geaccepteerd te maken? Denk je dat asexualiteit bekend is in de maatschappij?

Y: Nee. Nee. I.i.g. als we het hebben over de juiste definitie van ace dan niet. Misschien wel misinformatie dat bekender is dat mensen denken ace is dit dit dit. Maar ik denk de definitie zelf niet.

[8:30] I: **Q1b** Welke definitie hanteer jij?

Y: De definitie van AVEN. Ken ik even niet uit mn hoofd.

[8:45] I: En dat past bij jou beeld van asexualiteit?

Y: Mijn beeld is wel een spectrum. Ik had ook in de enquête aangegeven. Ik zie het wel als een spectrum. Soms denk ik wel dat de definitie van AVEN maar een beeld laat zien maar denk dat ook niet de schuld is van AVEN maar gewoon het beeld van seksualiteit in het algemeen.

[9:00] I: Hoe zou je ARO definiëren?

Y: Gewoon geen interesse in romantische relaties?

[9:10] I: Is er ook een forum of gemeenschap voor aromantische mensen?

Y: Dat weet ik niet. Ik ben meer bezig met de ace kant.

[9:15] I: Denk je dat aro bekend is in de maatschappij?

Y: Nee ik denk nog minder dan ace. Omdat er veel misconcepties is en veel informatie is. Dat zorgt er wel voor dat mensen het gevoel krijgen dat het bekender is maar dat zijn dus foute definities. Ik denk het idee dat mensen geen liefdesrelatie ik denk dat dat een nieuwe stap is dat mensen nog niet in kunnen denken. Oke kan het dat je religieuze keuze hebt geen seks heb dat begrijp ik maar van niemand houden op die manier? Ik denk dat dat minder bekend is.

[10:10] I: Hoe denk je dat we dat bekender kunnen maken?

Y: Ik denk misschien vanaf jongs af aan. Ik kwam er pas echt achter tijdens seks education en toen ben ik er zelf onderzoek naar gaan doen. Ik denk dat het zo veel zou helpen als gewoon al vanaf die leeftijd als seksuele gevoelens opkomen dat je duidelijk maakt dat niet iedereen dat heeft.

[10:45] I: Denk je dat het gebrek aan kennis of acceptatie problematisch is?

Y: Ja denk het wel. Ken je Abigail Thorn?

I: Nee.

Y: Ze had laatst een video over wat de effecten zijn als je niet de kennis hebt om die je nodig hebt om je leven te begrijpen. Zij had het dan over haar transgender identiteit. Eigenlijk hetzelfde. Wat had mijn leven er anders uit gezien als iemand mij als kind gewoon had verteld dat ik een meisje kon zijn. Dat is waar ik aan denk. Het is wel belangrijk dus om die kennis te delen. Dat is ook vanaf een bepaalde leeftijd dat mensen weten dat het er is.

[11:45] I: Heb je daar persoonlijk nog last van gehad?

Y: Ik denk gewoon het grootste is ongeloof. Ongeloof van dat kan toch niet. Ook omdat ik zo jong was. De klassieke wacht maar gewoon tot je ouder bent je vind nog wel iemand etc. 10 jaar later mam, nog steeds niemand.

[12:10] Q3b I: Hoe voel je je over je ace? Positief, negatief etc?

Y: Ik vind het iets positiefs. Daarom ben ik zo blij dat ik er jong bij was. Ik denk dat mensen zich heel lang shit hebben gevoeld dingen forceren enzo. Toen ik 13 was dacht ik gewoon cool. Nice. Ik hoef er niet meer over na te denken.

[12:55] I: Heb je het gevoel alsof je iets mist?

Y: Nee.

[13:00] I: En over je aromantische gevoelens.

Y: Nee, ik mis ook niets. Heb je het boek loveless gelezen?

I: Nee.

Y: Ik vond het juist moeilijk om te lezen niet omdat ik me er aan relateerde maar ik had juist de hele tijd het gevoel van ik ken zoveel mensen die zich voelen als het hoofdpersonage dan had ik het gevoel van wow I dodged a bullet omdat ik er altijd positief in heb gestaan.

[13:50] Q3c I: Heb je het gevoel dat mensen je anders behandelen als je weet dat je ace of aro bent?

Y: Ja denk het wel. Ik denk dat. Ik leef een beetje met het hele principe van lie to straight people. Ik vertel het mensen niet. Ik ben heel trots op asexualiteit op andere manieren in mn leven. Maar het is nog steeds een ding dat ik vertel het mensen niet. Mn moeder denkt dat ik lesbisch ben en daar ben ik helemaal oké ben. Heel veel mensen weten dat ik ergens in de queer community zit maar mensen weten niet de volgende stap. Dat mijn queer identity asexualiteit is. En dat komt denk ik omdat er nog heel veel misconcepties is. En ik heb gewoon geen zin om alles altijd uit te moeten leggen.

[15:00] I: Heb je het er men je ouders over gehad?

Y: Ja ging niet zo goed. Vandaar dat ik er wel oké mee ben dat mijn moeder het niet geloofd?

[15:15] I: Hoe ging dat precies?

Y: Ik grijp niet graag terug op mijn coming out. Toen ik 13/14 waren mn ouders gewoon zo van later vind je wel iemand leuk. Ik dacht dat aro en ace hetzelfde was. Als mn ouders zeiden je krijgt later een vriendinnetje maar op een gegeven moment zei ik het gewoon, het gaat nooit gebeuren want ik ben ace. Ik denk dat ze dachten dat ik een grap maakte want ze gingen gewoon heel had lachen en dat gaf me een kut gevoel. Dat kut gevoel zorgde er ook voor dat het nooit meer terug is gekomen. Mijn moeder denkt gewoon dat het trauma is. Toen ik jong ben was ik een keer afgewezen door een jongen, ik was 10 ofzo, mijn moeder denkt dat het hele aro en ace gedoe gewoon een coping mechanism is dat ik het mezelf vertel omdat ik die pijn niet nog een keer wil voelen. Ze ziet het als iets wat ik mezelf aan doe omdat ik weiger om pijn te voelen. En dan probeer ik uit te leggen dat ik niet de enige ben en dat ik andere mensen heb maar ze vind het eigenlijk ergens gewoon zielig. Oh kijk mijn arme dochter die denkt dat een relatie hebben pijn is en ze doet alsof ze er geen wilt.

[17:00] Q3e I: Denk je dat asexualiteit en aro gerepresenteerd worden in de media?

Y: Ik heb mn profielwerkstuk daarover geschreven. Ik had het over House en Divorce die Nederlandse serie en meer dus over eigenlijk over er is niks. Dat was een beetje mijn conclusie van mijn hele werkstuk.

[17:15] I: Waarom denk je dat ace en aro bij de queer community hoort?

Y: Ik definieer queer alles wat niet cis of straight is. Dus dat al het andere. De laatste jaren, en ik schat sinds 2016, is het landschap er veranderd. Het is heel exclusionist geworden. Alleen lesbisch en gay mag maar de rest is nep of bullshit. Die denken dat alles wat niet past binnen mijn idee hoort er niet bij. En helaas is dat sinds 2017 heel erg gegroeid. Grotendeels omtrent transmensen. Zoals JK Rowling. En je ziet dat de mensen die dus gewoon exclusionist zijn ook eigenlijk alles wat niet homo of hetero is uitsluiten. Dat is gek genoeg toegenomen. Vroeger, 10 jaar geleden, was het eigenlijk geen vraag en ik denk dat dat ok een van de redenen is waarom ik het nooit gezien heb als geen deel van queer. De vraag of het dus deel is van de queer community is eigenlijk heel recent en ik vind het daarom dus ook een beetje shit dat die vraag er nu is. Want ik zie het eigenlijk gewoon als opkomst van de exclusionist. Gatekeepers. Alleen als je dit of dit doet ben je valid. Ik vind het dus zo omdat ik er zo in ben gekomen.

Y: Mensen weten dat ik seks-positive ben en ik merk dat mensen dan graag bij mij komen praten over seks omdat ik niet judge. En ik ken iemand die heel slutty is en die komt altijd bij mij praten over het feit dat ze heel veel seks heeft met mensen omdat ik daar niks tegen heb. Maar als ze dat besluit om echt seksuele handelingen specifiek te nomen dan stopt het voor mij dan ben ik seks-repulsed. Ik hoef de details niet te weten.

[19:45] I: Wat voor een gevoel krijg je daarbij?

Y: Repulsion. Euuuhj neee. Ik vind het niet vies dat ze het doen maar ik hoef het niet te weten. Ik ben nooit over de ieuw kisses are icky stadium in mn leven gekomen. Ik vind het niet vies maar ik heb het gevoel dat hoef ik niet te weten.

[20:15] I: Denk je ook dat het ace en aro daar echt wat mee te maken heeft?

Y: Nee ik denk dat dat gewoon echt mijzelf is.

[20:30] I: Heb je nog een tip voor andere asexualen of aromantische mensen?

Y: Ik vind het moeilijk te zeggen omdat het er zoveel zijn. Het belangrijkste wat ik zou meegeven is dat er geen slechte manier is om ace of aro te zijn maakt niet uit hoe oud je bent of wat je geschiedenis is. Het is wel fijn om mensen te vinden, offline of online whatever. Dat zou ik mensen meegeven. Het is heel fijn om gewoon over die dingen te praten. Zoek dan een community op want dat levert wel dingen op.

[22:00] I: Zijn er nog dingen die je wilt benoemen.

Y: Ja maar ik weet niet meer wat haha.

Slot

Interview 3 Ma

Interview met M, 30 jaar, vrouw. Grijsseksueel en grijsromantisch. Via zoom.

M is geïnterviewde

I is interviewer

Codes 1^e analyse

Wat is asexualiteit?

Verband romantiek en seksualiteit

Asexualiteit binnen romantische relaties

Asexualiteit en de maatschappij

Onderhandelingen over seksualiteit

Asexualiteit en identiteit

Codes 2^e analyse

Grenzen

Pragmatische oplossingen

[0:15] Q1a I: Hoe heb je je gray-ace ontdekt?

M: Ik weet niet meer precies. Ik weet wel dat ik knoop doorhakte dit is het dat is niet zo lang gelden. Ik heb er wel vaker over getwijfeld dat ik er over las. Is dit niet waar ik last van heb? Ik heb nooit eigenlijk in mijn leven verliefdheid ervaren en nooit veel waarde gehecht aan seks. Als ik vrienden hoorde streven over wanneer ze iemand zien en dan gebaseerd op uiterlijk seksuele aantrekkingskracht voelen heb ik ooit herkend. Ik dacht dat dat overdreven was ze bedoelen gewoon dat ze iemand knap vinden bijvoorbeeld. Ik had nooit het besef dat er mensen rondlopen die puur gebaseerd op uiterlijk seksuele aantrekkingskracht kunnen voelen. Dat was nieuw voor mij omdat ik nooit wist dat dat echt bestaat. Ik heb recent die knoop doorgehakt.

[1:00] I: Waarom eerder niet?

M: Ik denk dat het ook voor mij was dat ik het niet wilde. Ik vond het heel lastig omdat ik wel altijd seksuele relaties heb gehad. Waarom heb ik dat dan wel gehad en ik had toch nog een beetje een eenzijdig beeld van asexualiteit. Dat je dan helemaal geen seks hebt of aversie hebt. Ik ben er later

achter gekomen dat het niet zo zwart-wit is. Dat het ook een beetje kan wisselen zeg maar door de jaren heen, dat je de ene periode wel meer seksueel bent en de andere helemaal niet. En de laatste jaren merk ik dat ik helemaal niet meer seksueel ben.

[1:30] I: Heb je nog steeds het gevoel dat je niet asexueel wil zijn?

M: Ik zou het liever anders zien ja. Omdat ik toch het idee heb dat ik iets mis wat anderen wel hebben en dat ik dat ook nooit zou ervaren. Op seksueel en romantisch gebied. Ik vergelijk het altijd met stel iedereen houdt van koffie maar jij kan het niet proeven. Maar je wilt toch wel graag weten waar iedereen het over heeft. Bijna een soort van rouwproces waar je dan doorheen gaat. Ik zou het wellicht nooit om die manier zo ervaren. In dacht opzicht had ik liever gehad dat ik wel gewoon seksuele gevoelens zou hebben op die manier.

[2:00] I: Ervaar je onder andere omstandigheden dan uiterlijk wel seksuele aantrekkings?

M: Tijdens mijn twee langdurige relaties had ik soms wel behoefte maar dat is pas na verloop van tijd. Het is niet dat ik iemand gewoon meteen pats boem is dat ik dat wil maar dat het bijna is dat ik het leuk vind om een ander een plezier te doen en dat het er wel bij hoort. Dat ik dat fysieke contact zoekt. Maar het hoeft van mij niet per se in de manier van seks maar als de ander dat wel wilt en ik houd van die persoon vind ik het niet erg om te doen.

[2:30] I: Dus je haalde niet hetzelfde seksuele genot uit seks als dat je partner deed?

M: Klopt.

[2:40] Q1b I: Hoe zou je grey ace definiëren?

M: Voor mezelf dat ik wel seks kan hebben onder bepaalde omstandigheden maar wel dat ik een emotionele connectie moet hebben met iemand. Ik zou voor mezelf voor grey ace kiezen omdat ik soms niet helemaal weet hoe ik het omschrijven. Dat ik niet helemaal in een hokje pas van het ace spectrum. Ik voel geen aversie tegen seks, niet dat ik seks-repulsief ben, maar het is ook niet dat er heel veel waarde aan hecht.

[3:15] I: Aan je seksuele identiteit?

M: Nee aan seks zelf. Stel ik zou een relatie hebben dan is dat niet iets wat hoog aan mijn prioriteitenlijstje staat zeg maar. Andere dingen zijn belangrijker dat je goed samen kan lachen en een goeie band hebt. Ik vind knuffelen wel fijn maar het hoeft van mij niet te leiden tot de daad. Als ik nooit meer seks zou hebben in mijn leven zou ik daar niet wakker van liggen.

[4:15] Q1e I: In hoeverre is romantiek en seksualiteit voor jou verweven?

M: Voor mij persoonlijk niet heel erg maar ik snap wel voor een ander dat het verweven is. Dus ik denk dat ik daarom sneller akkoord zou gaan met seks hebben omdat het voor de ander erbij hoort.

I: Dus om de verwachting van de ander na te komen?

M: Ja.

[5:00] I: Hoe ben je achter de specifieke term van grey-ace achter gekomen? Via AVEN of een kennis?

M: Ik kende het al wel. Ik ben nu 2.5 jaar vrijgezel en ik heb heel erg gemerkt dat het iedere keer stukloopt wanneer het op seks aankomt. Ik dacht steeds waarom wil ik dit nou niet. Ik vind iemand hartstikke aardig maar die verliefdheid kwam ook niet echt. Iedere keer. Totdat ik laatst iemand tegen kwam waar alles klopte maar ik wilde nog steeds niet. Op een gegeven moment zat ik huilend aan de telefoon met een vriendin omdat ik niet wild afspreken omdat we dan weer seks moesten hebben. Toen ben ik weer meer gaan lezen en toen dacht ik kom er eigenlijk niet meer onder uit ik denk dat dit het eigenlijk is.

[6:15] I: Waar ben je toen gaan lezen en zoeken?

M: Gaan googelen. Aseksualiteit. En toen heb ik al die parapluterm uitgepluisd en toen dacht ik oh het is niet zo dat je het nooit wilt. Het verklaarde voor mij waarom het de afgelopen jaren daar steeds op stuk loopt. Dat ik niet meer wilde knuffelen of kussen omdat dat voor een ander al verwachtingen schept. En dat ik daar dan ook afstand van ga nemen omdat ik niet verder wilde gaan dan dat. Ik heb de voorgaande jaren heel erg getwijfeld of het niet aan mijn lichaam lag. Ik heb zelf best lang een eetstoornis gehad. Dat misschien daarom mn hormonen niet in balans zijn of psychisch niet helemaal goed. Maar dat gaat een stuk beter en ik wil het nog steeds niet. Daarom dacht dan moet het wel gewoon ace zijn want ik kan het niet koppelen aan mijn lichaam niet functioneert.

[7:15] I: Heb je het gevoel gehad dat je er iets verkeerd met je was?

M: Ik was wel boos. Op de situatie. Ja. Op hoe het in mn leven gelopen is. Omdat ik mezelf vaak gedwongen heb om seks te hebben of het leuk te vinden. Ik ben daarom erg vaak onbewust over mijn grens gegaan ben. En als ik eerder had geweten dat dit bestaat en als de maatschappij er normaal over doet of over spreekt dan was er veel leed bespaart gebleven dat vond ik wel frustrerend.

[8:00] Q2e I: Hoe denk je dat de maatschappij nu denkt over ace?

M: Ik denk dat de maatschappij er een heel eenzijdig beeld over heeft en dat er een taboe op zit. Dat merk ik ook wel als ik. Ik vind het erg lastig om te delen omdat ik denk dat ze bepaalde vooroordelen hebben en dat ik me telkens moet verdedigen daarin. Dat mensen dan reacties geven als je hebt de juiste persoon nog niet ontdekt of je moet gewoon een goeie beurt hebben. Ik heb ook het idee dat het mannen afschrikt. Dat ze dan denken oh dan kan ik dat stukje niet bij je halen. Of het tast hun ego aan. Omdat zij zich goed voelen over zichzelf als ze plezier kunnen geven. Dat idee kreeg ik soms.

[9:15] **Q3a** I: Hoe belangrijk is asexualiteit voor je identiteit?

M: Ik ben er wel open over. Dat doe ik niet voor mezelf maar omdat anderen er dan over leren. Omdat ik lang onwetend ben geweest. Ik denk dat er meer mensen zijn die het zo ervaren maar niet weten dat het een ding is. Ik denk dat er heel veel mensen zijn. Ik durf niet te zeggen hoeveel. Nu ik er ook over gesproken heb dat er meer mensen zijn. Ik kreeg vaak terug van mensen dat ze ook gaan twijfelen of ze misschien op het spectrum zitten. Er wordt gewoon niet over gesproken.

[10:00] I: Denk je dat het beter zou zijn als er meer over wordt gesproken?

M: Ja denk het wel. Ik denk dat het goed als zoiets bij seksuele voorlichting besproken wordt. Dat hele onderwerp wordt helemaal niet aangekaart. Ik groeide op met les dat je homo of hetero kon zijn maar niet dat er ook mensen kunnen zijn die niet per se seks een hele leuke activiteit vinden. Daarom ben ik heel lang wezen zoeken om dat te vinden maar dat vond ik nooit. Daar heb ik wel schade door opgelopen.

[10:30] I: Welke schade?

M: Tegen je zin in seks hebben in de hoop dat je het leuk gaat vinden ofzo. Je gaat gewoon je eigen grenzen over omdat je denkt dat het erbij hoort. Dat heeft het niet beter gemaakt.

[10:55] I: In hoeverre voel je je nu vrij om asexueel te zijn?

M: Naja. Vind ik een lastige vraag want ik zou het nog steeds niet zo snel aan iemand vertellen. Dat is niet dat ik het van de daken zou schreeuwen omdat ik zo trots ben.

[11:10] I: **Q3b** Ben je negatief of neutraal?

M: Meer neutraal nu. Ik heb wel een angst dat ik hierdoor alleen ga blijven. En dat ik daardoor dus mensen afschrik. Daarom zou ik wel voorzichtig zijn in dat vertel.

[11:20] I: Bedoel je vriendschappelijk of romantisch afschrikken.

M: Ja potentiële partner.

[11:35] I: Wat betekent grijsromantisch precies voor jou?

M: Ik ben nooit verliefd geweest.

[11:45] I: Maar je hebt wel relaties gehad?

M: Ja.

I: Wat moet ik me daarbij voorstellen?

M: Ja ik ben ook de laatste tijd over na gaan denken. Ik denk dat ik mijn partners soort van uit kies gebaseerd op een lijstje. Ik moet me wel fysiek aangetrokken voelen, daarnaast vind ik het ook heel

belangrijk dat ik het idee heb dat ik goede vrienden kan zijn dat ik graag in de buurt van die persoon wil zijn. Maar ik heb nooit vlinders in mn buik gehad. En nog nooit gehad. En ik denk daarom dus dat dat ook nooit gaat komen. Ik wil wel graag een romantische relatie. Is een romantische aantrekking per se vlinders? Daarom zeg ik dat ik grijsromantisch ben ik wil wel een romantische relatie maar ik weet niet of het tot verliefdheid leid.

[13:30] Q4e I: Wat is dan het verschil tussen een hele goeie vriendschap en een romantische relatie?

M: Met goeie vrienden wil ik geen fysiek contact. Met vrienden zou ik niet snel knuffelen enzo maar wanneer ik iemand leuk vind dan vind ik dat wel prettig. Daar zit dus wel een groot verschil.

[14:00] I: En wat betekent leuk vinden voor je?

M: Dat ik graag bij iemand in de buurt ben dat ik iemand wel fysiek aantrekkelijk vind. Ik ben sowieso wel heel erg op mijzelf. Dus ik denk dat het daarom voor mij ok makkelijk te onderscheiden is is dit een vriendschap of niet. Dus als ik bij iemand wil zijn dan weet ik wel dat dit niet een normale vriendschap is. Het enige dat ontbreekt is die heftige verliefdheid?

[15:45] I: Is dat een meer volwassen manier van liefde? Omdat de vlinders ontbreken maar de rest ervaar je wel?

M: Misschien wel. Ik kan het natuurlijk niet vergelijken omdat ik die puber kinderliefde ook nooit gevoeld heb bij mij is het altijd al zo gegaan. Ik weet niet wat normaal daarin is. Daarom zet ik mijzelf in dat grijze hokje.

[16:15] I: Vind je het vervelend?

M: Ja. Want ik heb weer het idee dat ik iets mis waar anderen over praten waar ik niet over mee kan praten. Nu bij het uitleggen merk ik ook dat het best wel complex is in hoofd soms begrijp ik het zelf helemaal niet zo goed.

[17:15] Q3c I: Als je mensen verteld dat je grey ace of greyro bent krijg je dan het gevoel dat mensen je anders behandelen of zien?

M: Vrienden niet. Maar stel je bent met iemand aan het daten dan wordt je wel echt anders behandeld. Iemand schrijft je al heel snel af. Iemand zegt dan van oh nee dat zou ik echt niet kunnen. Ik wil toch wel dit en dit en dat. Ik vind dat heel lastig. Dus ik ja ik vind dat wel iets engs ik zou dat niet zomaar vertellen eigenlijk. Uit angst om afgewezen te worden daarom.

[18:25] I: Is het mogelijk om iemand die asexueel is een lange duurzame relatie te hebben met iemand die seksueel is?

M: Ja denk het wel. Ik heb ook relaties gehad. Achteraf voelde het wel als een moetje maar dat liet ik niet merken.

I: Heeft dat invloed gehad op het mislopen van de relatie?

M: Nee.

[18:50] I: Dus jij denkt dat asexualiteit geen probleem hoeft te zijn voor een relatie.

M: Nee het enige wat ik nu anders zou doen dan daarvoor. Het enige wat ik wil is dat ik nog de vrijheid heb om nee te zeggen in een relatie. Ik wil de tijd hebben om comfortabel te worden met seks binnen de relatie. Dat heeft iets meer tijd nodig. Ik heb afgesproken met mezelf dat dat ik er nu wel open eerlijk over wil zijn omdat ik heb gemerkt dat het daar op stuk liep omdat ik niet eerlijk kon zijn tegenover mezelf en de ander. Dat ik mezelf nu gun dat ik niet meer over mijn grens wil gaan.

[19:30] Q3f I: Denk je dat het nu makkelijker is om het daar met je partner over te hebben dan 10 jaar geleden.

M: Weet ik niet. Hangt er vanaf wie je voor je hebt. Als iemand er meer van weet is het makkelijker om er over te praten. Maar omdat er weinig over gesproken is merk ik dat bijna niemand er iets van weet.

[19:50] I: Denk je dat de acceptatie gebonden ligt aan de kennis?

M: Ja denk ik wel.

Q2g I: Denk je dat de kennis is toegenomen.

M: Denk ik wel want 10 jaar geleden wist ik niet dat het zo breed was. Maar ik heb die ontwikkeling niet meegemaakt omdat ik er toen nog niet zo zeker over was. Maar ik heb nog nooit iemand in mijn omgeving er over horen praten terwijl je dat nu op social media enz. best veel mensen tegenkomt die er wel over praten. Die er openlijk over uitkomen.

[20:25] I: Hoe lang waren je relaties?

M: 1x 1.5 jaar en 1x 2 jaar.

I: Toen wist je nog niet dat je greyro en grey ace was?

M: Nee toen was ik daar nog niet bewust mee bezig. Ik vond het niet zo boeiend seks enzo. Ik ben nooit iemand geweest die zegt nee ik wil niet ik heb geen zin. Want in mijn hoofd dacht ik het hoort erbij en ik wil iemand plezieren. Ik ging niet iemand afstoten op die manier zeg maar.

[21:25] I: Had je dan naderhand niet het gevoel dat je je grenzen over was gegaan?

M: Nee niet met die mensen dat had ik met daten. Dat het dan te snel gebeurde of dat ik toen nog jong was. Ik was 15 toen ik seksueel actief werd en dat ik toen mee wilde doen met de rest. Dat dingen

geprobeerd heb waar ik nog niet toe aan was. Daar ligt het. Ik ben niet binnen de relatie mijn grenzen over gegaan.

I: Seks binnen een langere relatie is niet vervelend maar je hebt er niet zo veel behoefte aan dus je gaat mee met de verwachtingen van je partner?

M: Ja ik zou zelf niet zo snel de eerst stap zetten.

[22:35] I: Heeft je partner dat doorgehad?

M: Nee heb ik nog nooit gehoord. Omdat ik denk ik wel gewoon zin hebben in fysiek contact dus dan lijkt het misschien alsof het vanuit mij kom omdat je gaat knuffelen ofzo en dan vanuit mij mocht het daarbij blijven. Maar dat ze dat zien als het begin van seks en dan gebeurt en dat is prima. Ik denk dat daarom dat niemand ooit gemerkt heeft.

[23:50] I: Ben je bekend met AVEN?

M: Ja maar zit er niet op ofzo.

I: Wel andere online omgevingen?

M: Ik ken wel wat mensen dus daar heb ik wel mee gesproken bv op instagram volg ik wat mensen zodat ik er ook wat meer over te weten kon komen. En ik heb wel een paar facebook groepen. Maar ik ben nooit daar echt in gesprek gegaan met mensen maar ik vind het wel fijn om dingen van andere langs te zien komen. Omdat je het dan herkend dat is belangrijk.

[24:25] I: Waarom?

M: Zodat je je niet alleen of vreemd voelt omdat je toch denkt ik wijk af van de norm dan is het wel fijn om een beetje aansluiting te vinden bij mensen en dat andere mensen dat ook zo ervaren dat geeft wel een gevoel van rust ofzo.

[25:15] I: Welke andere veranderingen zouden goed zijn voor de bekendheid van asexualiteit en begrip ervoor?

M: Ik zou het eigenlijk niet weten. De maatschappij is super geseksualiseerd en dan krijg je er niet zomaar uit.

[25:30] I: Zou je het fijn vinden als de maatschappij minder geobsedeerd met seks zou zijn?

M: Ja. Ik heb er geen last van nu niet meer maar mijn jongere zelf zou het wel heel prettig vinden.

I: Zijn er nog dingen die je wilt benoemen? Onbesproken dingen?

M: Nee.

Afsluiting

Interview 4 Mi

Interview met Mi, 37 jaar, man. Aseksueel en Biromantisch. Via zoom.

Mi is geïnterviewde

I is interviewer

Codes 1^e analyse

Wat is aseksualiteit?

Verband romantiek en seksualiteit

Aseksualiteit binnen romantische relaties

Aseksualiteit en de maatschappij

Onderhandelingen over seksualiteit

Aseksualiteit en identiteit

Codes 2^e analyse

Grenzen

Pragmatische oplossingen

[0:40] I: Hoe heb je je aseksualiteit ontdekt?

Mi: Ik heb dat vroeger al over mezelf gedacht hoe kan het dat ik me anders voel? Voor mij is dat (seks) niet nodig. Ik dacht oh dat komt nog wel. Eigenlijk is dat gevoel altijd gebleven ook met volwassen worden. Misschien is dat toch wel echt zo dat ik dat zo voel. Maar het is niet zo heel gemakkelijk. Omdat ik aan het begin die term ook niet kende. Totdat ik inderdaad begon te googelen. Ik ben dan ook nog eens naar een seksuoloog geweest, een tweede, en die heeft mij toen verteld over aseksualiteit. Toen kwam alles meer op zn plek terecht. Ik heb toen ook het forum AVEN ontdekt en daar stond veel info op. Over hoe mensen zich voelen enz.

[1:55] I: waarom was je naar de seksuoloog gegaan?

Mi: Omdat ik zelf twijfelde over mn geaardheid, kan dat wel of klopt dat wel. Dat ik dacht zit het wel juist enz. Of misschien is het iets medisch of niet. Want ik heb mij ook medisch laten testen maar dat was allemaal in orde.

[2:20] I: hoe zou je je eigen asexualiteit omschrijven of definiëren?

Mi: Ik zou mijzelf omschrijven als romantisch, bi-aseksueel. Omdat ik wel op beide kan vallen heb ik meer gevoel voor persoonlijk in plaats van het seksuele. Ik moet sowieso een persoonlijke connectie hebben met een persoon.

[2:55] I: wat bedoel je met asexueel?

Mi: Geen interesse in seks. Hoewel denk ik dat ik het wel zou kunnen geven uit liefde voor mijn partner maar dan heb ik er natuurlijk een ander gevoel bij dan mn partner. Ik beleef dat een beetje anders. Voor mij voelt dat meer aan als iets neutraal. Ik vind andere aspecten van een relatie veel belangrijker. Een connectie maken en dan dingen doen en praten en die dingen. Natuurlijk ook wel affectie kunnen voelen, zoenen dat is voor mij geen enkel probleem.

[3:40] I: zijn er omstandigheden waar je wel seksuele aantrekking ervaart?

Mi: Eigenlijk niet zo zeer nee. Mijn lichaam reageert wel maar niet echt nee.

[4:00] I: in hoeverre denk je dat romantiek en seksualiteit met elkaar verweven zijn?

Mi: Ik denk sowieso dat dat altijd wel bij elkaar verweven is maar dat dat toch niet altijd noodzakelijk is. Je kunt ook een hele goeie diepe persoonlijke band hebben maar natuurlijk het uiterlijk moet wel iets uitstralen, dat trekt me wel aan, maar je kunt ook het gevoel hebben zonder dat je die seksuele gevoelens hebt.

[4:45] I: AVEN, ben je daar lid van?

Mi: Ik ben daar lid van maar niet super actief mee bezig maar wel dat ik dan af en toe zoiets lees ofzo maar er staat ook zoveel info op dat ik dan denk daar heb ik dan ook de tijd niet voor om dat altijd te lezen. Een beetje onoverzichtelijk. Maar af en toe als ik denk nu ga ik een moment nemen om iets te lezen dan doet mij dat wel goed, herkenning enzo. De meeste leden zijn van Nederland maar ik ben van België dus de afstand om mensen te ontmoeten is wel groot.

[5:40] I: waarom vind je contact fijn?

Mi: Erkenning en acceptatie en weten dat er ook mensen zijn die zich zo voelen dat het niet zo abnormaal is dan dat ik in eerste instantie dacht.

[5:55] I: als je het er over hebt met mensen die niet asexueel zijn hoe gaat dat?

Mi: Ik ben meestal iemand die daar niet zo snel over praat, ik zeg het alleen tegen mn beste vrienden en die gaan daar wel goed mee om. Ik zou het niet zo snel tegen iemand bv mn college vertellen. Zeker niet zo direct zeggen. Maar dan zal ik eerder iets anders zeggen.

[6:30] I: als je het met vrienden over hebt gaan ze er du sgoed mee om?

Mi: Ja zeker ze accepteren het ook ze begrijpen het misschien niet 100% maar ze accepteren het wel.

[6:50] I: hoe oud was je toen je ontdekte dat je asexueel was?

Mi: 28 al wist ik het wel al wat eerder het gevoel zat er al wel een paar jaar eerder in. Maar 28 is wanneer ik het zeker wist.

[7:15] : heb je het gevoel dat sindsdien asexualiteit bekender is geworden in de maatschappij?

Mi: Ik heb het gevoel dat er nog wel een het ander aan wringt. Dat er nog wel heel veel taboe op zit. En dat vind ik wel best heel jammer ook. Het is niks of alles, mensen die er tussen liggen die grijze zones is niet heel simpel is weinig over bekend. Terwijl het eigenlijk uiteindelijk ook maar een geaardheid en een deel van jezelf waar ik denk dat er ook niks mis mee is. Mn ouders zeggen dat ook. Gewoon wie je bent. Ik wil het zelf niet veranderen en ik kan het niet veranderen.

[8:25] I: heb je ooit het gevoel gehad dat er iets mis met je was?

Mi: Ja aan het begin wel gehad. Dan dacht ik ja er is iets niet in orde. Je zal ik wel okay zijn als ik me zo voel maar uiteindelijk dacht ik dat dit gevoel gewoon bij mij hoort. Ik heb me ook medisch laten testen maar ik was gewoon in orde dus ik dacht dit is gewoon iets dat bij mij hoort en dat hoef ik dan ook niet te veranderen he.

[9:05] I: hoe voel je je over je asexualiteit?

Mi: Ik voel me zeker wel oke. Aan het begin had ik het wel even moeilijk mee maar dat is gewoon. Maar dat is gewoon omdat ik me voel hoe ik me voel dat het heerlijk is dat je die erkenning hebt maar ook het gevoel van oei ga je dan wel een goeie partner vinden dat is niet gemakkelijk voor mij maar ik heb nu wel een plaats gegeven van accepteren. Tis wel oké nu.

[9:45] I: is asexualiteit belangrijk voor je identiteit?

Mi: Ik vind dat voor mezelf wel belangrijk en om dat tegen mn beste vrienden te zeggen. Voor andere mensen als het echt klinkt of als het ter sprake komt maar niet echt dat ik daar voor op ga lopen. Er moet natuurlijk wel minder taboe op zijn dan zou het makkelijker zijn om het te kunnen uitten. Maar voor de rest vind ik dat nu niet echt een punt maar als ik zo iemand leer kennen dan is het wel belangrijk om dat uit te leggen. Dan snappen ze het meestal niet helemaal of een beetje denken van oei omdat ze dat niet kennen. Dat vind ik wel een beetje jammer. Omdat als ik het zeg dat het niet meteen het extreme is. Dan willen sommige mensen me niet meer als persoon leren kennen dan haken ze af dat is wel een beetje jammer.

[11:00] I: je hebt wel het gevoel dat mensen, romantische partners, je anders gaan zien nadat je gedeeld hebt dat je asexueel bent.

Mi: Ja.

[11:20] I: vind je dat vervelend.

Mi: Best wel soms ja. Ik vind dat vervelend omdat je dan niet echt de kans krijgt om elkaar op een normale manier te leren kennen en dat ze direct afhaken.

[12:00] I: dus je ervaart dat mensen sneller afhaken dat je deelt als je asexueel bent?

Mi: Ja klopt. Of dat ze het schijnbaar misschien wel accepteren en begripvol zijn maar dat je achteraf meteen voelt dat de communicatie niet meer zo vlot als vroeger loopt en dat je dan denkt dat het niet meer iets gaat worden.

[12:30] I: heb je het gevoel alsof de acceptatie door romantische partners nu anders is dan vroeger? 5 jaar geleden

Mi: Ik ervaar dat nog altijd hetzelfde dat het altijd even moeilijk ligt in de maatschappij. Soms is er meer in de media. Ook wordt het niet altijd even goed in beeld gebracht door de media. Of dat ik weer extreme gevallen zijn en iedereen is weer anders. Ik heb er zo veel verschillende soorten tussen zitten dat je eigenlijk niet echt de realiteit weergeeft.

[13:30] I: je bent wel geïnteresseerd in romantische relaties?

Mi: Ja zeker wel absoluut.

[13:35] I: hoeveel romantische relaties heb je in het verleden gehad?

Mi: 1 denk ik 5 maanden lang. Uiteindelijk is het ook al heel lang geleden. Dat is al heel lang geleden ik was toen ook heel jong. Ik was toen nog aan het zoeken hoe zit het bij mij aan de steel.

[14:10] I: toen wist je nog niet dat je asexueel was.

Mi: Ja dat klopt.

[14:15] I: heb je het gevoel alsof je toen nog onbekende asexualiteit invloed heeft gehad op die relatie?

Mi: ik denk in enige zin misschien wel. Maar aan de andere kant is dat ook nog niet zo aan bod gekomen seksualiteit. We kenden elkaar wel maar we hadden nog niet echt pure seksuele ervaring die we gedeeld hebben.

[14:55] I: hoe zou je de eigenschappen voor jou perfecte romantische relatie omschrijven?

Mi: Oprecht, respectvol alles kunnen delen met elkaar. Uitstapjes doen en reizen dat vind ik zelf belangrijk in een partner omdat ik dat zelf ook graag doe. Ook wel affectie en knuffelen en die zaken.

[15:40] I: hoe belangrijk is seks en seksualiteit voor een romantische relatie?

Mi: Voor mij is dat niet echt belangrijk nee. Maar als de partner daar nood aan heeft dan wil ik daar natuurlijk wel uit liefde doen maar daar heb ik dan natuurlijk wel wat tijd voor nodig dan.

[16:00] I: dus je zou het makkelijker vinden om seksueel contact te hebben met iemand als je ze langer kent en een hechtere band hebt?

Mi: Ja dat klopt sowieso.

[16:20] I: heb je sindsdien nog een relatie gehad?

Mi: Nee niet echt meer

[16:25] I: nog een dateleven?

Mi: Ja wel wat dates gehad maar dat kwam nergens echt op uit. Oppervlakkige gesprekken. Ik heb ook nog wel iets geprobeerd maar dan voelt dat toch niet zo goed aan. Vroeger dacht ik als ik het een keer doe dat het dan wel meevalt maar dat was dan toch niet het geval. Daarmee wist ik eigenlijk zeker van hoe dat ik dan ben op dat vlak en wat ik wil.

[17:15] I: heb je tijdens het daten nog het gevoel gehad dat je aseksualiteit je daarin belemmert heeft?

Mi: Goh niet altijd maar soms zijn er ook dates waar ik het eigenlijk nog niet verteld heb ofzo dat ik heb ik ook wel geprobeerd dan is het gewoon als ik een gewoon gesprek heb en de ander dan zegt na 10 minuten dit was dan is de ander wel heel oppervlakkig. Soms heb ik wel een leuke date maar dat er achteraf niet echt meer van komt. Gewoon proberen zien en afwachten meer kan ik niet doen.

[18:05] I: als je voorstelt een relatie in de toekomst. Hoe zou je je seksualiteit een rol geven in die relatie? Zou je het fijn vinden om bv afspraken over te maken?

Mi: Ja maar dan wel binnen, of binnen ons eerder. Gewoon dat de persoon wat meer geduld heeft. Dat het ook duidelijk moet zijn van ja nu gaan we het toch uit liefde doen dit of dan. Ik zou het niet appreciëren om dan te zeggen dat we er een compromis van maken van ga maar op een ander of seks doen bij een ander en dan voor de rest wij samen dat zou ik niet doen.

[19:30] I: heb je het gevoel dat de begrip en kennis en acceptatie van aseksualiteit sinds vroeger is toegenomen?

Mi: In zekere zin wel omdat de media er toch wel meer aandacht voor heeft soms maar ik vind persoonlijk dat daar nog wel een stukje meer kan. Als je dat bv vergelijkt met homoseksualiteit is daar toch wel veel meer acceptatie voor dan vergeleken met aseksualiteit?

[20:00] I: waarom denk je dat dat zo is?

Mi: Misschien omdat aseksualiteit later pas bekender is geworden. Dat er minder mensen zijn die er voor uit durven te komen. Dat homoseksualiteit al wel langer op gang is dat denk ik.

[20:20] I: dus in de toekomst van asexualiteit zal het ook bekender worden net zoals homoseksualiteit?

Mi: Ja ik hoop en denk dat wel. Bv met + (in lhbtq+) zijn andere vormen van geaardheden ik denk dat die ook meer in de media gaan komen. Ik denk dat dat in dezelfde lijn ligt wel.

[20:50] I: wat denk je dat de media kan doen om daar een bijdrage aan te leveren?

Mi: Sowieso meer interviews doen ook niet van 1 type maar meerdere asexualiteiten laten zien. Dat ze niet altijd het extreme laten zien, ofwel niet ofwel alles. Of dat ze niet altijd in beeld brengen dat iedereen buiten de relatie seks mogen hebben want dat klopt niet altijd. Dat is beter dan met 1 type interview want dan denken mensen dat alle asexualen hetzelfde zijn.

Einde interview

Interview 5 B

Interview met I, 25 jaar, vrouw. Aseksueel en heteroromantisch. Via zoom.

B is geïnterviewde

I is interviewer

Codes 1^e analyse

Wat is aseksualiteit?

Verband romantiek en seksualiteit

Aseksualiteit binnen romantische relaties

Aseksualiteit en de maatschappij

Onderhandelingen over seksualiteit

Aseksualiteit en identiteit

Codes 2^e analyse

Grenzen

Pragmatische oplossingen

[0:10] I: hoe ontdekte je je eigen aseksualiteit?

B: Ik heb mijn eigen aseksualiteit ontdekt terwijl ik in een relatie zat. Alles ging eigenlijk goed behalve het seksgedeelte. Ik dacht daarin toch wel dat op een gegeven moment het iets was dat wel beter zou worden, of dat het wel nog goed zou komen met het gevoel. Maar dat deed het niet. En op een gegeven moment dan ga je met elkaar in gesprek en dan ga je er over lezen en dan kom je er eigenlijk achter dat de definitie van aseksualiteit wel passend is.

[1:00] I: zijn er nog specifieke vormende gebeurtenissen geweest in je verleden waar je van denkt misschien dacht ik toen dat ik aseksueel ben o.i.d.?

B: Ik heb altijd ergens in mn achterhoofd het gevoel gehad alsof ik er anders in stond dan anderen. Maar daar gaf ik nooit zo veel gehoor aan. Ik merkte gewoon dat ik nooit zoveel bezig was met seks of daten of dat het mij niet lukte om relaties te vormen en ik wist nooit zo goed waar het aan lag ik denk dat het met hindsight dat het daar aan lag.

[1:50] I: welke definitie van asexualiteit past bij jou?

B: Dat is eigenlijk gewoon het niet ervaren van seksuele aantrekkingskracht tot anderen.

[2:45] I: hoe denk je dat dat verschilt van iemand die dat wel ervaart?

B: Ik weet eigenlijk niet precies hoe iemand die wel seksuele aantrekkingskracht voelt hoe die dat zien. Ik weet alleen dat ik me er niet mee bezig houd en als ik iemand zie ook iemand van het andere geslacht dat ik me niet bezig houd met, er komen gewoon geen seksuele gedachtes of ideeën over. Ik kan een persoon wel aantrekkelijk vinden fysiek. Maar ik denk dat dat een beetje het verschil is.

[3:35] I: in hoeverre beschouw je asexualiteit als een spectrum?

B: Ik denk sowieso dat het voor iedereen anders is en dat het gewoon een spectrum is. Je hebt mensen die in mindere mate asexueel zijn of anders.

[4:05] I: in hoeverre denk je dat romantiek en seksualiteit met elkaar verweven zijn?

B: Uit eigen ervaring merkte ik dat seksualiteit wel een grote rol speelt naast romantiek in een relatie met mensen. Maar ik merk voor mijzelf niet dat ik seks hoeft te hebben als ik een relatie zit. Dat is geen behoefte van mij. En vooral als de relatie langer duurt dan verdwijnt dat seksualiteit bijna helemaal voor mij. De enige reden wat seksualiteit nog voor mij relevant maakte in mijn relatie of maakte dat het een belangrijke rol speelde is dat mijn partner het heel belangrijk vond en dat ik het zelf niet ervaarde. Dus het was ja voor mezelf niet als een behoefte.

[5:35] I: ben je bekend met AVEN?

B: Ja, maar geen lid?

I: Wel van een vergelijkbare gemeenschap?

B: Ik zit wel in facebookgroepen maar ik merk wel dat ik daar niet zo veel mee heb per se.

[6:10] I: dus is het belangrijk voor jou om contact te hebben met mede-aseksuelen?

B: Nee ik denk het niet. Ik zou het interessant vinden om een gesprek te hebben met iemand die dezelfde gevoelens heeft maar het is voor mij geen vereiste omdat het voor mij toch ook anders.

[6:40] I: waarom?

B: Het is voor niemand hetzelfde. Ik zou wel gedachtes willen uitwisselen maar ik hoeft niet per se contact. Ik denk dat ik er geen steun uit zou halen.

I: Waarom denk je dat?

B: Omdat ik gewoon bezig ben met mn eigen ding. Soms moet ik zeggen dat mensen op asexuele forums juist ik vind hun vaak toch wel een beetje moeilijk of gatekeepers. Dat vind ik niet helemaal passen. Die zijn zo stereotype.

[7:40] I: wat bedoel je daarmee?

B: Mensen van die gatekeepers, mensen die vinden dat je per se, ja ik weet eht eigenlijk niet. Sommigen zijn van de blauwharige boze mensen. Ik hou gewoon niet van die online mensen. Ik weet eigenlijk niet helemaal het antwoord op deze vraag.

[8:25] I: heb je wel contact met andere asexuele offline?

B: Nee ook niet.

[8:35] I: in hoeverre denk je dat asexualiteit bekend is in de maatschappij?

B: Bijna niet. Tegenwoordig.

[8:50] I: denk je dat dat een probleem is?

B: Het zorgt er wel voor dat je niet zo snel begrepen wordt soms of mensen hebben er een bepaald beeld bij van oh dat maakt je raar ofzo.

[9:10] I: Vind je dat vervelend?

B: Soms wel het zorgt dat je je soms alleen voelt wat dat betreft of dat denk je dat er iets mis is met jezelf en dat weet je zelf ook wel dat dit niet zo is maar omdat mensen blijven vragen "oh wat is dat dan?" krijg je wel het gevoel dat je anders bent.

[9:30] I: denk dat meer bekendheid over asexualiteit zou leiden tot meer acceptatie?

B: Ja dat denk ik wel.

[9:55] I: wat zou er kunnen veranderen of gebeuren om het bekender te maken?

B: Ik vrees dat we er toch wat meer over moeten hebben. Überhaupt over seksualiteit.

[10:15] I: op welke manier?

B: Oh gewoon met überhaupt over mensen waar hun voorkeuren liggen. We leven in een maatschappij waar het hebben van veel seks geassocieerd word met succesvol zijn. Vooral voor mannen. Ik denk dat het belangrijk is om in gesprek te gaan over seksualiteit omdat het beeld dat geschetst wordt in films en dergelijke niet altijd kloppend is.

[10:55] I: heb je het gevoel alsof er een stijgende lijn zit in kennis over asexualiteit?

B: Dat sowieso wel. Ik zie een groot verschil tussen mensen boven de 30 zeg maar als je heb verteld dat je asexueel bent die hebben er vaak helemaal nog nooit van gehoord maar mensen die jonger zijn hebben er wel eens van gehoord maar weten misschien niet precies wat het is maar staan wel vaker open voor gesprekken erover.

[11:40] I: in hoeverre denk je dat asexualiteit belangrijk is voor je identiteit als persoon?

B: Blijkbaar best belangrijk. Ik vind het zelf niet echt belangrijk het zou niet uit moeten maken wat of je zou willen doen in die zin.

[12:10] I: dus als je je zelf zou omschrijven zou het woord asexueel dan binnen het rijtje staan van woorden die je zou gebruiken?

B: Ja dat wel denk ik maar dat is meer omdat ik het idee heb dat het, ja ik weet niet het past gewoon bij me.

[12:40] I: dus vind je het wel belangrijk voor je identiteit?

B: Ja daar ben ik zelf ook nog niet helemaal over uit ik ben nog aan het zoeken. Wil ik wel contact met andere asexuelen wil ik dat niet. Ik zit nu eigenlijk in een fase waarvan ik denk fuck dat ik hoeft me niet van laat mij maar gewoon mn ding doen dan laat ik jou je ding doen. Dan is het wel gewoon prima.

[13:20] I: aan de ene kant zou je jezelf wel asexueel noemen maar je vind het niet zo belangrijk?

B: Ja denk het wel. Het is meer iets dat me anders maakt ofzo.

[13:45] I: vind je dat dan positief of negatief of neutraal?

B: Ben ik vrij neutraal over. Ik heb op dit moment geen sterke gevoelens over mijn asexualiteit maar het fluctueert dus wel.

[14:10] I: welke momenten voelde je je anders?

B: Ik had een tijdje het gevoel alsof ik uit de kast moest gaan komen. Het voelde enerzijds heel positief alsof je een statement maakt. Maar ik weet het niet ik weet het niet.

pauze want geïnterviewde werd emotioneel

[15:00] I: heb je het gevoel dat mensen je anders behandelen nadat je verteld dat je asexueel bent?

B: Bij de mensen die ik het vertel heb ik dat gevoel eigenlijk niet maar ik ben vooral in contact met mensen die er positief op reageren. Ik heb het zelf ook gedeeld op Instagram toen had ik dus een berichtje geplaatst waar ik bij wijze van uit de kast kwam als asexueel want dat voelde op dat

moment goed en daar kreeg ik vooral ook positieve reacties op. Maar ik wist ook dat mensen die er negatief over zouden denken er ook niet op zouden reageren.

[15:50] I: heb je wel eens negatieve reacties gehad uit je omgeving?

B: Toen mijn ex vertelde aan zn ouders dat ik aseksueel was toen reageerde ze wel vrij bot en ontkennend. Er werd gereageerd in de zin van is ze niet gewoon lesbisch. Dat kwam denk ik meer vanuit een plek van het niet begrijpen van aseksualiteit.

[16:30] I: in hoeverre heb je het gevoel dat anderen om je heen je accepteren als aseksuelen?

B: Ik wet van mn familie en een paar mensen om me heen dat ze me er wel echt in steunen en dat ze me proberen te begrijpen erin. Van andere mensen, kennissen, die wel positief reageren denk ik zo van je spreekt je er wel positief over uit maar ik weet niet wat je er echt over denkt. Ik denk toch dat het wel lastig is om het te begrijpen want het is niet zoals bij een andere geaardheid waar je van zegt. Bij homoseksuelen bijvoorbeeld die voelen zich nog steeds seksueel aangetrokken tot iemand en iemand die aseksueel is voelt zich niet aangetrokken tot niemand dat is lastiger te begrijpen denk ik voor anderen.

[17:35] I: heb je het gevoel gehad dat die acceptatie vanuit je omgeving vergeleken met een paar jaar terug gegroeid is of veranderd is?

B: ik denk het misschien een beetje. Ze kennen nu iemand die aseksueel is, ik. Ik hen niet per se het idee dat mensen er dan positiever per se naar aankijken ofzo. Maar ze begrijpen het misschien iets meer. Ik denk dat überhaupt als je kijkt naar geaardheden dat je er niet heel positief aan tegenover kan staan of per se heel negatief het is er gewoon. Het ligt meer aan de persoon die zich als dusdanig identificeert.

[19:00] I je bent wel geïnteresseerd in romantische relaties?

B: Ja dat wel.

[19:15] I: Wat is een romantische relatie voor jou?

B: Dat wisselt daar ben ik zelf ook nog heel erg zoekende in. Wat ik heel fijn vind wat ik in mn vorige relatie ook heel fijn vond was eigenlijk gewoon om een maatje te hebben. Om dingen mee te delen eigenlijk gewoon een beste vriend hebben waar je ook mee knuffelt zeg maar 's avonds. Alle activiteiten die je in een normale relatie zou doen vind ik voor mij ook van toepassing behalve het seks gedeelte.

[20:20] I: waar ligt de grens tussen een romantische relatie en een hele hechte vriendschappelijke relatie?

B: Ik denk wel dat ik een enige mate van fysiekheid met echt mn partner zou hebben. Bijvoorbeeld ik zou niet in mn nakie rondlopen bij mn beste vriend hoe leuk ik hem ook vind om het zo maar te zeggen.

[21:00] I: dus los van seks de daad zelf om het zo maar te zeggen is er nog wel sprake van seksualiteit binnen een relatie voor je?

B: Ja dat denk ik wel daarin zit het verschil denk ik. Bij mij ligt de grens tot waar ik ga een stuk lager dan bij andere mensen.

[21:30] I: je hebt 1 relatie gehad die langer dan 3 maanden duurde klopt dat?

B: Ja dat klopt.

[21:40] I: welke invulling gaven jullie aan seksualiteit binnen die relatie?

B: Daar zijn we een tijd heel erg zoekend in geweest. Seksualiteit was altijd wel een probleempuntje in de relatie omdat behoeftes verschilde wel heel erg. En daar praatte we dan af en toe een beetje over maar nooit iets serieus mee gedaan maar op een gegeven moment bereikte het wel echt een punt waarop we dachten hier moeten we echt iets mee. En toen is uiteindelijk, dat duurde best een tijdje dat heeft twee jaar geduurd denk ik, toen kwam het label asexualiteit en dat gaf in de eerste instantie veel lucht en rust omdat er op eens een rede was waarom dat fysieke aspect niet liep. En dat gaf gewoon even wat ruimte omdat het niet lag aan de een of de ander.. Het was vanwege asexualiteit en daarin hebben we best veel dingen geprobeerd. Bijvoorbeeld afspraken maken over intimiteit bijvoorbeeld eens in de week toch proberen om seks te hebben. Andere vormen van seksualiteit experimenteren, een open relatie geprobeerd. Daar zijn we heel erg zoekende in geweest om het voor ons toch allebei goed te maken. Ook een periode gewoon helemaal geen seks. Dat een beetje. Maar vooral het laatste jaar van de relatie is asexualiteit wel een heel groot ding geweest.

[23:50] I: je hebt verschillende mogelijke oplossingen genoemd of ideeën die jullie hadden. Hoe zijn jullie tot die ideeën tot stand gekomen? Heeft daar een onderhandeling plaatsgevonden of kwam het meer van 1 kant?

B: Ik denk dat we daarin wel heel open naar elkaar geweest. We droegen dan gewoon verschillende opties aan. Ook als we er niet per se iets bij voelden gingen we wel samen zitten om te kijken van zou dit misschien kunnen werken zou dit ons misschien kunnen helpen. Dus in die zin zou ik het geen onderhandeling noemen maar meer gewoon een open gesprek erover. Af en toe kwamen daar ook wel frustraties bij kijken dat wel. Als iets niet lukte of als iets toch niet was zoals gehoopt. Maar dat was wel echt samen met elkaar afgesproken zeg maar.

[25:10] I: had je het gevoel dat je zelf ook wat uit de oplossing haalde of voelde het meer als een concessie aan je partner?

B: Ik denk ik was erg opgelucht als ik minder seks hoefde te worden. Maar ik voelde altijd druk. Want ik was me er wel heel erg van bewust dat we dingen niet deden vanwege mijn aseksualiteit zeg maar. En in die zin voelde het wel soms vooral als een concessie aan mn partner maar dat wisselde ook heel erg.

[26:00] I: stond je onder druk van de verwachtingen van je partner?

B: Niet per se van de verwachtingen van mn partner. Het speelde wel een kleine rol natuurlijk maar ook gewoon de druk van hoe een relatie hoort te zijn eigenlijk.

I: En is dat dan een relatie zoals die hoort te zijn volgens jouw ideaalbeeld of dat van de maatschappij?

B: Meer dat van de maatschappij. Mijn beeld van een relatie voordat aseksualiteit in het plaatje kwam dat kwam ook heel erg overeen met hoe de maatschappij kijkt naar liefdesrelaties en dergelijke. Dus ik voelde vooral gewoon heel erg druk omdat ik een keer niet dat plaatje paste. Dat is wel vervelend.

[27:15] I: waarom vind je dat vervelend?

B: Je hebt eigenlijk je hele leven het idee dat iets een bepaalde manier moet zijn en dan blijkt dat dat niet zo is voor je. En dan moet je eigenlijk gewoon opnieuw op zoek gaan en dat is best wel lastig en vooral als je in een relatie die je heel erg leuk vind. Het voelt als een vloerkleedtapijt onder je voeten die dan weggetrokken wordt. Dat je je moet heroriënteren en je verwachtingen aan moet passen. Ik ben zelf denk ik een jaar ongeveer dat ik me zelf identificeer als aseksueel. En daar ben ik nog steeds zoekend in. Wat wil ik. Wat past bij mij. En dat maakt dus ook een beetje dat ik schommel in wil ik wel contact met aseksuelen wil ik dat niet waar liggen mijn behoeftes. Ik merk dat daar ook wel frustratie uit voor komt bij mezelf. Je wilt er ook niet zo veel mee bezig moeten hoeven zijn. Je wilt gewoon je eigen ding doen en je wilt gewoon jezelf zijn.

[29:20] I: heb je het gevoel dat je vaak geconfronteerd wordt met je eigen aseksualiteit?

B: Om dit moment meer dan vroeger. Dat komt heel erg met momenten. Met momenten ben je er heel erg mee bezig. Rond kerst met alle romantische comedies enzo. Romantische films die dan uitkomen. En de verwachtingen die daar bij passen denk ik. En op andere periodes is het gewoon een stuk minder en ben je meer gefocussed op wat je aan het doen bent. Dat komt gewoon heel erg in vlagen.

[30:15] I: hoe denk je dat de oplossingen die jullie hadden getroffen in jullie relatie de kwaliteit van jullie relatie heeft beïnvloed?

B: Ik denk dat het bleek wel echt dat we voor elkaar wilden gaan. Ook toen de aseksualiteit op tafel kwam. Omdat we koste wat het kost oplossingen wilden blijven zoeken om het gewoon wel te laten werken. En een oplossing te vinden. Dat ons allebei ruimte en geluk zou geven binnen de relatie.

Daaruit blijkt ook gewoon dat je dan heel erg om elkaar geeft en dat maakte ook dat je je wat minder

alleen voelde zeg maar. Maar uiteindelijk is het wel een van de redenen geweest dat het toch hebben beëindigd.

[31:20] I: heeft de spanning die de oplossingen leverde of het verschil in libido in het algemeen?

B: Uiteindelijk komt het neer op het verschil in libido omdat je gewoon twee mensen hebt die heel veel van elkaar houden maar toch iets anders nodig hebben om gelukkig te zijn. Je maakt allebei concessies richting de ander. Op een gegeven moment dan gaat je eigen geluk daar ook gewoon een beetje dat hangt daar ook ja dat op geen gegeven moment weegt dat niet helemaal gelijk meer tegen elkaar op. En als daar ook andere factoren bij komen dan ja.

[32:45] I: Welke vormen van seksualiteit praktiseerde je in je romantische relatie?

B: Over het verloop van mn relatie hebben we verschillende dingen geprobeerd. Vooral voor mijn partner proberen we naar oplossingen te zoeken zodat hij aan zn trekken kon komen zonder of met minimale betrekking van mij. Bijvoorbeeld een open relatie en seksspeeltjes. Een periode hebben we helemaal geen seks gehad, maar omdat dit toch moeilijk houdbaar was zijn we toch weer gaan experimenteren vaak zonder all the way te gaan.

[34:15] I: Wanneer ging je hier je grenzen over? Dacht je dat achteraf of had je meteen al het idee dat je een grens over ging?

B: Ik denk dat als je iets seksueels doet, maar niet voor jezelf dan kom je al gauw in een grijs gebied. Momenten dat ik ergens “zin” in had waren er erg weinig. Als ik seksueel actief was dan was dit vooral voor mijn partner of omdat ik vond dat het “normaal” was en zo voelde ik me dan ook even, maar niet omdat ik het prettig vond. Zelfs al is de fysieke intimiteit fijn. Ik kan meer dan prima zonder. Ik snap oprecht niet hoe dit een basis behoefte is. Waar seks volgens mij iets is waar je ontspannen en relaxed van zou moeten worden, raakte ik er op een gegeven moment mentaal moe van. Dat was voor mij achteraf gezien wel een teken dat ik mijn grenzen aan het overgaan was.

[36:45] I: Hoe heeft die grenzen overgaan invloed op je gehad? Op je geluk of op je zelfbeeld enz.?

B: Op momenten was ik blij dat ik mezelf er toch toe had kunnen zetten om seks te hebben. De fysieke intimiteit gaf een gevoel van verbinding na afloop wat ik erg aangenaam vond. Dat is eigenlijk voornamelijk wat ik er fijn aan vond hahaha. Vooral tegen het einde van mijn relatie werd seks langzaamaan iets waar ik gewoon erg tegen op zag. Zelfs het geluk van mijn partner of dat gevoel van verbondenheid was niet genoeg om me te motiveren en dat was zeker te merken. Voor m'n partner en voor mij. Ik denk dat we allebei minder gelukkig werden van het forceren. En dat het allebei ons zelfvertrouwen beschadigd heeft. Al had ik dat in het moment niet zo in de gaten. Het is grappig als je er op terug kijkt. Je realiseert je veel dingen over jezelf.

[39:15]: I: Hoe heb je besloten waar je grenzen liggen? Heb je dat overlegt met je partner?

Onze communicatie was goed, maar ik trok tijdens mijn relatie geen echte grens. Ik kwam hem vaak tegen terwijl we al bezig waren wat vaak leidde tot frustratie bij mijn partner omdat ik op een vrij plots moment aangaf dat het niet ging lukken. Sommige momenten dacht ik nou we zijn al zo ver, laten we het maar gewoon even doen dan. Wat natuurlijk niet slim of eerlijk was. Ook niet tegenover m'n partner. Nu ik uit de relatie ben ben ik veel aan het nadenken over waar mijn behoeftes liggen en hoe ik dat in de toekomst zou kunnen communiceren.

[42:30] Einde interview.